

AJAKONIA

REGIONÁLIS
TUDOMÁNYOS
ÉVKÖNYV

60.
2022.

ARRABONA

60.

RÓMER FLÓRIS
Művészeti és Történeti Múzeum

- alapítva 1859 -

GYŐR
2022

ARRABONA 60. 2022
Regionális Tudományos Évkönyv

Szerkesztőbizottság:

Bana József, Barna Attila, Csiszár Attila, Czigány Dávid, Horváth József,
László Csaba (elnök), N. Matus Zsanett, Szalay Balázs, Székely Zoltán, Vajk Ádám

Felelős szerkesztő:

Nemes Gábor

Szerkesztők:

Cserhalmi Zoltán, Kelemen István

Olvasószerkesztő:

N. Matus Zsanett

Külső lektorok:

Forgó András, Horváth Gergely Krisztián, Koltai András, Péterfi Bence,
Radványi Diána, Soós Viktor Attila

Rezümék fordítása (angol):

Kovács Lajos

Arculatterv és technikai szerkesztés:

Tanai Csaba Taca

A kiadvány megjelenését támogatta:

Győri
Egyházmegyei
Gyűjteményi Központ

HANSÁGI MÚZEUM
"HANSI MUSEUM"
ALAPÍTVÁNY

Nemzeti Kulturális Alap

SOPRONI MÚZEUM
ALAPÍTVÁNY

ISSN 0571-1304

Kiadja: Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum
Nyomdai kivitelezés: Palatia Nyomda és Kiadó Kft.
Megjelenik: 250 példányban

TARTALOM

TANULMÁNYOK

- Mrenka Attila*
BRONZKORI LELETEK SOPRON KÖRNYÉKI TEREPEBJÁRÁSOKBÓL.....9
- Csermelyi József*
ADALÉKOK KISMARTON HABSBURG-KÉZRE KERÜLÉSÉHEZ
ÉS EZT KÖVETŐ JOGÁLLÁSÁHOZ.....35
- Diana Duchoňová – Martí Tíbor*
AZ ESTERHÁZY CSALÁD HATALMI REPREZENTÁCIÓJÁHOZ:
ESTERHÁZY MIKLÓS NÁDOR TEMETÉSÉRE MEGHÍVOTT SZEMÉLYEK JEGYZÉKE57
- Dominkovits Péter*
A MÁRIA TERÉZIA-KORI ÚRBÉRRENDEZÉS SOPRON VÁRMEGYÉBEN (1767)97
- Szuly Rita*
A GYŐRI EGYHÁZMEGYE 18. SZÁZADI EGYHÁZSZERVEZETE
ÉS PLÉBÁNIAHÁLÓZATA A 18. SZÁZADBAN115
- Horváth Gergely Krisztián*
ANYAGI KULTÚRA ÉS GAZDASÁG EGY ELÁRVULT URADALOMBAN
A MOSONSZENTMIKLÓSI URADALOM INVENTÁRIUMA 1843-BÓL143
- Paál Zsuzsanna*
KÁLYHÁSMESTERSÉG GYÓRÖTT
Cserépkályha- és kályhacsempe kollekció a Fruhmann-házban,
18–20. század
Kiállítási katalógus201
- Gerencsér Péter*
REPREZENTATÍV ÉS POLGÁRI
RIVÁLIS NYILVÁNOSÁGOK A KAPUVÁRI NAGYVENDÉGLŐBEN.....247
- Kelemen Dávid*
AZ 1954-ES MÁRIA-ÉV ZARÁNDOKLATAI ÉS ESEMÉNYEI
A GYŐRI EGYHÁZMEGYÉBEN, KORABELI FORRÁSOK TÜKRÉBEN.....275
- ## SZEMLE
- Tringli István*
Balthasar Fatiga feljegyzési könyve. Das Gedenkbuch
von Balthasar Fatiga 1596–1608. Közreadja: Németh János.
Sopron, 2020.....294

<i>Forgó András</i>	
Amikor Sopronra figyelt Európa. Az 1625. évi soproni koronázó országgyűlés. Szerkesztette: Dominkovits Péter – Katona Csaba – Pálffy Géza. (Annales Archivi Soproniensis 2). Sopron–Budapest, 2020.	296
<i>Suslik Ádám</i>	
Varga Ottó: Naplóm 1878. Közreadta és kísérőtanulmányt írta: Balla Tibor – Dominkovits Péter. MNL Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára, Sopron, 2020.	300
<i>Perger Gyula</i>	
D. Szakács Anita: Ifj. Munczy Béla I. világháborús frontnaplói. MNL Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára, Sopron, 2020.	303
<i>Suslik Ádám</i>	
Ujváry Gábor: „Hűség városa légy hű öre önmagadnak” Nyugat-Magyarország 1918–1921 közötti sorsa és a soproni népszavazáshoz vezető út. MNL Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára, Sopron, 2021.	309
<i>Horváth Sándor</i>	
Martinschich Balázs: Bezenye, Bizonya, Pallersdorf. Magánkiadás, 2021.	312
E SZÁMUNK SZERZŐI	317

SUMMARY

STUDIES

- Attila Mrenka*
BRONZE AGE FINDS FROM FIELD SURVEYS AROUND SOPRON.....9
- József Csermelyi*
CONTRIBUTIONS TO THE ACQUISITION OF KISMARTON (EISENSTADT)
BY THE HABSBURGS AND ITS SUBSEQUENT LEGAL STATUS35
- Diana Duchoňová – Tibor Martí*
THE REPRESENTATION OF POWER OF THE ESTERHÁZY FAMILY
LIST OF PERSONS INVITED TO MIKLÓS ESTERHÁZY'S FUNERAL57
- Péter Dominkovits*
THE SETTLEMENT OF CORVÉE IN THE AGE OF MARIA THERESA
IN THE COUNTY OF SOPRON (1767)97
- Rita Szuly*
THE 18TH CENTURY CHURCH ORGANISATION AND PARISH NETWORK
OF THE GYŐR DIOCESE IN THE 18TH CENTURY.....115
- Gergely Krisztián Horváth*
MATERIAL CULTURE AND ECONOMY IN AN ABANDONED MANOR
INVENTORY OF THE MANOR OF MOSONSZENTMIKLÓS FROM 1843.....143
- Zsuzsanna Paál*
STOVE MAKING IN GYŐR.
Collection of Tiled Stoves and Stove Tiles
in the Fruhmann House, 18th-20th century.
Exhibition Catalogue201
- Péter Gerencsér*
REPRESENTATIVE AND CIVIC
RIVAL PUBLICS IN THE KAPUVÁR GRAND RESTAURANT247
- Dávid Kelemen*
THE PILGRIMAGES AND EVENTS OF THE 1954 MARIAN YEAR
IN THE DIOCESE OF GYŐR, IN THE LIGHT OF CONTEMPORARY SOURCES.....275

REVIEWS

- István Tringli*
Balthasar Fatiga's Book of Records of 1596–1608.
Published by János Németh. Hungarian National Archives,
Sopron Archives of Győr-Moson-Sopron County, Sopron, 2020.294

<i>András Forgó</i>	
	When Europe Was Focused on Sopron. The Sopron Coronation Diet of 1625. Edited by Péter Dominkovits – Csaba Katona – Géza Pálffy. (Annales Archivi Soproniensis 2.) Sopron–Budapest, 2020..296
<i>Ádám Suslik</i>	
	Ottó Varga: My Diary from 1878. Published and commented by Balla Tibor and Péter Dominkovits. Hungarian National Archives, Sopron Archives of Győr-Moson-Sopron County, Sopron, 2020.300
<i>Gyula Perger</i>	
	Anita D. Szakács: Bála Munczy the Younger's World War I Front Diaries. Hungarian National Archives, Sopron Archives of Győr-Moson-Sopron County, Sopron, 2020.303
<i>Ádám Suslik</i>	
	Gábor Ujváry: “City of Loyalty Be a Loyal Guardian of Yourself” Hungarian National Archives, Sopron Archives of Győr-Moson-Sopron County, Sopron, 2021.309
<i>Sándor Horváth</i>	
	Balázs Martinschich: Bezenye, Bizonya, Pallersdorf. Private edition, 2021.312

Horváth Gergely Krisztián

ANYAGI KULTÚRA ÉS GAZDASÁG EGY ELÁRVULT URADALOMBAN
A MOSONSZENTMIKLÓSI URADALOM INVENTÁRIUMA 1843-BÓL

Az inventáriumok mostanra a történeti néprajz, valamint a gazdaság- és társadalomtörténet megkerülhetetlen forrásaivá váltak. Az árvaszéki, hagyatéki, adásvételi ügyek vagy csődök apropóján felvett leltáraknak köszönhetően nemcsak bepilanthatunk egy-egy család tárgyi kultúrájába, de általa pontos képet kaphatunk egy-egy kis- és köznemes,² jobbágy és mezővárosi gazda,³ arisztokrata,⁴ iparos, közép- és nagypolgár,⁵ vagy éppen munkás⁶ család életvilágáról. Legyenek e mélyfúrások tanulmányok vagy a primér forrást elérhetővé tevő forrásközlések, jelentőségük óriási, mert lehetővé teszik, hogy a kutató az alapoktól, az egyén és a család szintjéről indulva rekonstruálja, szője újra a társadalom szövetét. Az uradalmakkal hasonló a helyzet. A 18–20. századból szintén számos forrásközlés látott már napvilágot.⁷ E források nagy értéke, hogy összevetésükkel lehetővé válik az összehasonlítás és következtethetünk a gazdálkodás területi jellegzetességeire, az adott nagybirtok-üzem modernizáltsági fokára, piaci kitettségére. Az uradalmak kutatásának az agrár- és gazdaságtörténeti vonulatba illeszkedő historiográfiájától élesen elkülönül a kastélyok enteriőrjeinek elsősorban a művészettörténet által kutatott irodalma. A most közzétett forrás épp emiatt unikális:

¹ A forrásközlés az MTA BTK Lendület Tíz Generáció Kutatócsoport uradalomtörténeti műhelyében készült.

² B. NAGY: Várak, kastélyok; BENDA: Egy Zala megyei; DOMINKOVITS: Nemesi lakóházak; KNÉZY: Köznemesi-jobbágyparaszti bútor; KNÉZY: Adatok a jómódú; KOCSIS: A vajkai szék; LÁCZAY: A Patay család; KURUCZ: Köznemesi vagyoni állapot.

³ U. KERÉGYÁRTÓ: Csíkmenasági; HOFER: Jobbágy hagyatéki; BENDA: A keszthelyi uradalom I–III; JUHÁSZ: Szegedi parasztok; KISS: Ormánsági úrbéresek; KOCSIS: Hagyatéki leltárak; KOCSIS: Hagyatéki iratok; GRANASZTÓI: Az eltűnt; KNÉZY: Köznemesi-jobbágyparaszti bútor; RÁCZ: Debreceni vagyonleltárak; SZENTI: Orosházi és vásárhelyi; SZILÁGYI: A XIX. század; SZÜCS: Egy csongrádi tanya; SZÜCS: Csongrád társadalma; SZÜCS: Egy parasztgazda; TÓTH: Szekszárd társadalma.

⁴ FAZEKAS: A nagykárolyi kastély; FEKETE: A főúri; DÁVID: Eszterháza; DÁVID: A fertődi.

⁵ D. ASKERECZ: Polgári otthonok; GYÁNI: Polgári otthon; GÜNTNER: A soproni; SZÜCS: Gyovai Antal; HORVÁTH D.: Egy mezővárosi; PILKHOFER: Zsidó polgári; Győri Tanulmányok; SZÜCS: Egy csongrádi tímár; ZÓLYOMI: Nógrád megyei; TÓTH: Bécsi iparosok; TÓTH: Polgárosodás és hagyományőrzés; TÓTH: Szekszárd társadalma.

⁶ MIALKOVSKY: Egy budapesti.

⁷ A teljesség igénye nélkül lásd MAKKAI: I. Rákóczi György; MRÁZ: A Batthyányak; OLÁH: A sárospataki; OLÁH: A geszti uradalom; B. GÁL: A debrő-parádi; B. GÁL: A tisztaabádi; SISKA: Egy Zemplén megyei. A somodori uradalomról: BÓSZE: Gróf Batthyány; a nagyszarvai uradalomhoz lásd: NEMES: A Batthyányak; KÖRMENDY: A veszprémi püspöki. Miskolchoz: RÉMIÁS: A négyesi Szepessy. Továbbá: TÜDŐSNÉ: Jobbágygazdák; TÜDŐS S.: A kilyéni; N. KISS: A kászonyi; FEKETE NAGY: A szenyéri; BÁRSONY: A XVIII. század eleji; KILIÁN: Menszáros. A két világháború közötti ajkai Nirnsee-birtokról: GUNST: Nagy-birtok-leltárak.

nem nagyon van rá példa, hogy egy uradalomról és a hozzá tartozó kastélyról egy időmetszetben alkothassunk képet. Szerencsés adottság az is, hogy a mosonszentmiklói uradalom mindössze két települést foglalt magába, így a forrás a teljességre törekvés ellenére sem eredményezett befogadhatatlan terjedelmet.

Az inventárium ugyan statikus képet közvetít, de mint állapotjelző pillanatkép, hű lenyomat egy konkrét időpontból. A tárgyak ilyen módon híven kifejezik a használóik törekvéseit, stratégiáit. Az újítás vs. megtartás; szegénység vs. gazdagság; célszerűség vs. szükségszerűség, gondosság vs. hanyagság, takarékoság vs. presztízsorientáltság ellentétpárok jelzik, hogy széles a rendelkezésre álló értelmezési keret.

Az inventárium felvételének időpontja is nagy fontossággal bír. Öt évvel vagyunk a rendi korszak vége előtt, amikor már megindultak a legelölkülönzések, de az úrbériség intézménye még szilárdan állt. Emellett viszont világosan felsejlenek a kapitalizálódó, a piaci részvétel irányába elmozduló mezőgazdasági nagyüzem kontúrjai is. A szentmiklói uradalom inventáriuma⁸ egy átmeneti korbá enged betekintést, amikor nemcsak egymás mellett, hanem egyenesen szimbiózisban élt a rendi és a piaci elven szerveződő gazdasági rend.

A mosonszentmiklói uradalom a Győr–Bécs országút mentén feküdt, a nevét adó község mellett még Lébény mezőváros tartozott hozzá. Fekvéséből adódóan kedvező értékesítési lehetőségekkel bírt. Központját a Mosonszentmiklóson egykoron fennállt Zichy kastély alkotta. Az inventárium jelentőségét emeli, hogy ennek alapján az 1930-as években lebontott, az eladósodott birtokosok, a Wenckheim család által téglánként eladott kastély szerkezete és berendezése is megismerhető.

Gróf Zichy Károly 1834. decemberi halálát követően a mosonszentmiklói kastélyt gyermekei örökölték, akik nevelőapja és gyámja özvegy, gr. Seilern Crescencia újbóli férjhezmenetelét követően (1836) gróf Széchenyi István lett.⁹ A csődbe ment uradalmat 1844-ben Széchenyi közreműködésével adták el a Sina testvéreknek, Györgynek és Jánosnak 757000 forintért. Ezt megelőzően került sor az uradalom és a kastély felmérésére 1843 szeptemberében. A vármegye 1843. szeptember 4-i közgyűlésén rendelte el az uradalom összeírását, amit szeptember 9-én kezdtek el és 15-ére be is fejeztek.¹⁰

Az inventárium két részből áll. Az elsőben az uradalom általános leírását találjuk, benne részletes kimutatással az ingatlanvagyonról és a jövedelmekről. Ez az uradalom középpontjából, a kastélyból kiindulva halad végig a birtoktesteken. A második rész a tulajdonképpeni inventárium, ahol az uradalmi ingatlanokban fellelhető tárgyak kerülnek felsorolásra. Itt a sorrend fordított: tematikus bontásban, tizenhat kategória mentén, majd ezen belül puszták szerint halad az összeírás, s a kastély berendezése csak a legvégén kerül sorra. Utóbbi az inventárium legterjedelmesebb része, a forrásban 12,5 oldal terjedelmű.

⁸ MNL GYMSMGYLMF IV.A 502b 2711/1843 B 1.

⁹ FÓNAGY: Széchenyi.

¹⁰ MNL GYMSMGYLMF IV. A 502b 2711/1843 A 1.

Az inventárium a becsértékeket ezüstforintban adja meg, a krajcár rövidítéseként párhuzamosan használva a kr. és xr. jelzést. Az inventárium emellett nyelv-, ár-, mértékegységtörténeti, de a két település határrészeinek művelési ágai bemutatása miatt történeti ökológiai szempontból fontos adatokat, szempontokat rejt.

Az inventárium fényében az uradalom komplett gazdasági egységet képezett, változatos termelési szerkezettel. Az újabb, konjunktúráról is hajtott gazdasági ágak, mint a juhászatok, az ipari növények és a szeszfőzés jól megfértek a hagyományos uradalmi profilba tartozó, a természeti környezet adottságait kiaknázó feudális jellegű gazdálkodással, járadékoltatással. Utóbbi kapcsán lényeges az önellátás szempontja is, azaz a Grundherrschaft öröksége egy, immár a Guts-herrschaft kiterjedésével jellemzett korban. A nád, hal-vad, fa, széna-sarjú, agyag, tőzeg, szőlő, takarmányként hasznosított gabona elsősorban az uradalomban élők és a gazdaság igényeit szolgálták, míg az ezen felüli készletek elsősorban a lokális piacon, az úrbéres népesség körében találtak vevőre. A több lábbon állás mellett feltűnő a mindennek fenntartásához a mai fogalmainkhoz mérten elképesztően szerény hátteret biztosító infrastruktúra. Mindenütt a lehető legteljesebb célszerűség, a csupasz funkcionalitás köszön vissza, s nyoma sincs presztízsbeköszörögéseknek. A pusztákon egy-egy kalapács, harapófogó, s néhány – eltérő funkciójú, ebben a formában tehát szintén egy-egy darabot jelentő – fűrő, fűrész, balta volt csak fellelhető. Akármelyik mai otthoni műhely sokkal gazdagabban felszerelt. A szerény eszköztárt ugyanakkor gondosan számon tartották, amiről az tanúskodik, hogy még a deszkákat, karókat is az utolsó szálig összeírták. Nyilván olyan helyen, úgy tárolták azokat, hogy az összeíróknak egyértelmű volt: azok is a napi működéshez tartoznak. Mindez nemcsak az összeírók akkurátuságát jelzi, hanem az uradalomban kialakított magas szintű bürokratizációról árulkodik: úgy a földek, szolgálmányok, mint a tárgyi eszköztár nyilvántartása naprakész lehetett, csak ennek fényében érthető, hogy az összeírók pár nap alatt végére értek a feladatnak.¹¹

Az uradalom birtokszerkezete egyszerre indikátora a természeti adottságoknak és a gazdasági irányultságnak. A terület kétharmadát rétek tették ki, ami a Hanság menti táj adottsága mellett arra is utal, hogy a több mint nyolcezer juh takarmányozása az ezeken kaszált szénán és sarjún nyugodott. A szántók ehhez mérten egyötödnyi hányada a szántóművelés mérsékelt voltát: egyúttal a talaj erre való alkalmatlanságát mutatja. De más magyarázata is van mindennek: az uradalom a kilencedet terményben szedte be, így jobbágyok terményjáradéka révén különösebb saját termelés nélkül is hozzájuthatott az étkezési és takarmányozási célt szolgáló gabonához. Ezt követően ugyan a harmadik helyre szorul az elkülönített legelő aránya, ellenben ha az úrbéresekével közös használattal együtt tekintjük, akkor a legelő jelentősége egyezik a rétekével. Az uradalomban zajló fásítás mellett

¹¹ Az uradalmak bürokratizációjához lásd VÁRI: A nagybirtok.

sem mehetünk el szó nélkül: gyümölcsfákat százas, egyéb ipari vagy épületfákat pedig ezres darabszámban ültettek. Selyemhernyó-tenyésztésről ugyan nem történik említés, de a szederfák jelenléte arra utal, hogy középtávon ennek meghonosításában is gondolkodtak.

1. táblázat
Művelési ágak a mosonszentmiklósi uradalomban

Művelési ágak	Terület (magyar hold)	Terület (százalékban)
alodiális belső telek	73,72	0,85
majorsági szántók	1655,17	19,08
majorsági rétek	5749,53	66,3
Szőlők	12	0,13
majorsági erdők	197,01	2,27
majorsági nádasok	96,5	1,11
elkülönzött legelő	887,89	10,23
<i>Összesen</i>	<i>8671,82</i>	<i>100</i>
Úrbéres jogállású művelési ágak összesen	7327,5	
Közös legelő és erdő	5109,23	

A termesztett termények alapján diverzifikált gazdálkodásról kapunk hírt. A gabonákon túl vetettek repcét és lencsét, kukoricát és burgonyát. A takarmánynövények közül pedig megtalálható a bükköny, angol perje mag, mohar, lóhere és lucerna. Aprólékos, érték és minőségi osztályok szerinti nyilvántartás jellemezte az uradalmat. Feltűnő, hogy míg a búzát csak keresztekben számolták, az árpát boglyában is. A raktározás gondosságát jelzi, hogy még az ocsúról is készült kimutatás. Az egyes szénafajtákat is minőség típusok szerint különítették el, megkülönböztetve az apró és a hanyi szénát, a sarjút és a kevertet. Ipari hasznosítást mondhatnánk, hogy a szentmiklósi kerületben 1280 zsuppnak való kévét találtak az összeírók.

Az uradalom állatállományára vonatkozóan a jószágokat csak a haszonvétel módjai szerint különítik el, ellenben fajtákat nem adnak meg. Hasonlóan a dika-jegyzékek adótételeihez, itt is a jármos ökör, tehén, ménesbeli ló, 2-3 éves csikó stb. kategóriák köszönnek vissza. A korszak gazdasági sikerállata a juh. Ezek esetében lesz csak árnyaltabb a leírás, ahol a jószágok életkora és hasznosítási módja szerint csoportosították az állományt. A saját erőforrásokra támaszkodó majorsági gazdálkodás viszonylag szerény jelenlétét jelzi, hogy sajátként mindössze 29 tehenet, 73 jármos ökröt és 26 tinót írtak össze. Az úrbéres népesség robotmunkája még megkerülhetetlen fontosságú volt a gazdálkodásban. A 11 lovat kocsik elé fogták, miként a 3 szamarat is. Ezzel szemben, a gyapjúkonjunktúra mellett a külterjesség bizonyítékaként is 8394 juh legelt az uradalomban. Közülük 3302 gyap-

jáért tartott öreg anyajuh, de a két és félezret meghaladta az ürük, azaz húsukért tartott herélt juhok száma.

A gazdasági eszközök esetében a szokványos kézi szerszámok mellett az inventárium az uradalom modernizáltsági fokának tükrözte. A hétköznapi eszközöket külön nem említve, mint amilyenek a vályúk, rosták, fűrők, kerti szerszámok, elsősorban arra voltam kíváncsi, hogy milyen, a korszakban újak számítógépek vannak? A bormászi területben egy 400, Barátföldön egy 800 ezüster forint értékű cséplőgépet írtak össze. Ugyanitt a 9 vasekére még 16 faeke jutott, jelezve, hogy az okszerűbb gazdálkodásra történő áttérés fokozatos volt. A növénytermesztés finom indikátora a 30 melegágy ablak és párkány is.

A központibb majorokban magtárak is álltak, míg a marha- és juhtartást (gyapjútermelést) professzionális eszköztár segítette (tengerimorzsoló, szecska-vágó, vályúk a sónak, gyapjúmosó üstök). A tűz elleni védelemhez fecskendőket szereztek be.

Az uradalmi iparok közül a szentmiklósi majorban található szeszgyár volt a legjelentősebb.

Mint említettem, az úrbéres népesség a kilencedet természetben fizette. Az uradalmi földek gondozása mellett az utak, árkok karbantartása, erdők telepítése, tisztítása is az úrbéresek vállán nyugodott. A jobbágyok ígás robotnapjainak száma évente közel 11 ezer nap volt, míg a házas zsellérek 2700, a házatlan zsellérek pedig 240 gyalognappal tartoztak. Emellett a jobbágyok 1156 font fonalat voltak kötelesek megfonni és még 369 ft 36 xr készpénzt is fizettek. A haszonvételeket tárgyaló részekben a jobbágyi emancipáció jeleként értelmezhetjük, hogy alig fordul elő a robot kifejezés, ehelyett gyalog vagy ígás úrbéri szolgáltatásokat említ a szöveg, amely megfogalmazás a földesúr és alattvalói közötti szerződéses viszonyt domborítja ki.

Az uradalom gazdáinak és személyzetének lakhelyei sokat elárulnak a bennük lakók státusáról. A házak és lakások komfortszintje lakóiknak a rendi társadalomban, ezen belül az uradalmi hierarchiában elfoglalt rangjához igazodott. A legalsó szinten, a béresek rétegének egy szoba-konyha járt. A magasabb presztízsű személyzet vagy a bérbe adott építmények lakói lakrésze két szobából és konyhából állt, sőt, pince is gazdagította azt. Az uradalmi tisztek és a fővadász járandósága négy szoba volt, a jószágkormányzóé hat szoba. Valamennyi, a béreseket is felölelő csoport lakásához természetesen kamra is járt. A lakóhelyek értékét és presztízsét emelte, ha cseréppel fedték s nem náddal. A rendi különállás köszön vissza abban is, hogy a Garderobe-ban egymástól jól elkülönülten tárolták az uradalmi tisztek abroszait, szalvétát és törölközőit és a grófi család tagjai által használtakat. A két véglelet jól jelképezi a „325 új serviette az Uraság számára” és a „46 orosz kötény”.

A kastély nemcsak méretét, de a lakói rendelkezésére álló személyes tereket is tekintve messze kiemelkedett környezetéből. Épülete egy régebbi, az épület központi magját alkotó egyemeletes részből állt 24 szobával és két konyhával, amihez két újabb szárny csatlakozott 7, illetve 9 szobával. A bécsinek értelmezett

ölben megadott értékek alapján a központi mag alapja négyzetet formázott, oldalai 28,5 méter hosszúak voltak. Az oldalszárnyak hossza egyaránt 47,5, szélessége 7,6 métert tett ki. Az épülethez természetesen csatlakozott pince, jégverem is.

A kastélyban összeírt tárgyak ambivalens képet adnak. Amellett, hogy teljes bútorzatot találunk, a konyhában található lábosok csekély száma, vagy a könyvesszekrényekben a könyvek hiánya arra utal, hogy állandó lakhelyként ekkor már valószínűleg nem használták az épületet. Ezt a gyanút erősíti, hogy míg szalmazsákok, vánkosok minden ágyon voltak, addig paplanokról vagy éppen szőnyegekről nincs említés. Mindamellett a helységről helysére haladó inventárium segítségével rekonstruálható a kastély beosztása, a függönyök száma kettővel elosztva pedig az egy-egy helységben található ablakok számáról vall.

Az összeírás akkurátus, például „Ö Excellenciája ivó pohara” mellett nevesít 60 üveg pezsgőt is. Feltűnő ugyanakkor az enteriőrök egyenetlensége. A 34 darab „kemény nádas székre” csak kétszer 26 darab arany szegélyű porcelán tányér, ezekre pedig csak 18 ezüst evőkanál és 12 ezüst kés és villa jut. Ugyan összeírtak 18 arany szegélyű kávécsészét, de már csak 14 kávékanalat. Ugyanakkor volt 24 darab üveges fagylaltos edény. A hiányos étkezészetek magyarázatául több ok is kínálkozik. Egyrészt az a hipotézis, miszerint a kastély nem volt állandóan lakott ebben az időben. De az is lehetséges, hogy nem tartották fontosnak pótlásukat, illetve soha nem gyűlt össze akkora társaság, hogy kellemetlen lett volna hiányuk. Figyelemre méltó ugyanakkor a hűtőfunkciójú készülékek nagy száma: a 2 ezüstös hűtőkatlan, 1 nagy hűtőkatlan, 2 bádogos hűtő, 2 hűtős sajtár bádogból és 1 réz hűtőkatlan.

Feltűnő az is, hogy a törött edények, evőeszközök sem kerültek eldobásra, hanem még a leltárba is felvételre kerültek. Emellett a kastély padlása is tele volt használaton kívüli bútorokkal, ajtókkal: minden később még hasznosítható tárgyat, különösen, ha fémből volt, megőriztek.

A helyiségek letisztult, funkcionális berendezést mutatnak. A grófi család által használt szobákban asztal, pár szék, ágy, szalmazsák, mosdóasztal és tál képezte az alaptervezést. Szinte minden helyiségben volt köpölda is. A szalon berendezése kitűnik a többi helyiség közül: itt fellelhetjük mindazon reprezentatív tárgyakat, amelyek egy arisztokrata család „nappalijában” kötelező érvénnyel helyet kaptak, így a nagy oldaltükröt, órát, két nagy függő lámpást, angol vászonnal borított kanapét, biliárdasztalt, zongorát és márványköves asztalt. A falakat díszítő képekről közelebbit sem itt, sem más szobákban nem tudunk meg, csak annyit, hogy rámajuk „aranyos”.

Összességében egy olyan kép rajzolódik ki, hogy a mosonszentmiklósi uradalom birtokosa és tisztikara egy a helyi adottságokat és lehetőségeket a lehető legjobban kihasználó, az újra nyitott gazdálkodási rendet alakított ki. Működését a gazdasági racionalitás, a takarékoság és a rentabilitás határozták meg, a Hajnal István-féle értelemben szokásszerű elemeket csak annyiban lelhetünk fel, amennyiben a rendiségben adottnak tekinthető úrbéri kereteket annak tekintjük.

A szentmiklósi uradalom inventáriuma¹²

Első rész

Méltóságos Vázsonykői Zichy Henrik úr és ó. cs. Felsége Arany kulcsosának és tekintetes Királyi Tábla Bírójának, és Lébény Szent Miklós Uradalom Közbirtokosának úgy is mint többi, osztályos, testvérjei, úgy mint: Adalbert, Aladár, Geyza, Imre, Rudolf, és illetőleg azok gyámnoka, Méltóságos Széchenyi született Seilern Crescentia Grófnő tellyes meghatalmazottoknak tekintetes nemes Moson Vármegyéhez lett folyamodása következtében, mi alábbiak, az ezen Megyének 1843^{dk} esztendei september holnapnak 4^{dk} és következő napjaiban tartott közgyűléséből e megyében kebelezett Lébény Sz. Miklósi Uradalomnak az 1840^{dk} esztendei 21. T.cz. 19. §. értelmében¹³ törtéendő özveírására és felmérésére lévén küldve, azt a következőképpen tellyesítettük; ugyan is:

A Lébény Szent Miklós Uradalom, mellynek feje SzT. Miklós helysége, és melly egész kiterjedésében a róna földön fekszik, áll következő részletes tartozmányokból, úgymint:

- a) Szent Miklós helységeből.
- b) Lébény Mezővárosból.
- c) A Bormászi pusztából.
- d) A Barátföldi pusztából.
- e) Csepeszállási,
- f) Kisnyilasi,
- g) Hugati,
- h) Vértesi,
- i) Soósi és
- j) Halomtelki vagyis Pálmajori,

külön tagban létező majorsági telkekből, ezen uradalom egy testben helyeztetik, és más uradalomnak tartozmányai közben nem léteznek; szomszéd határai következők: Keletről Győr Vármegyében kebelezett Viczay és Sándor Grófi családok birtokaihoz tartozó Eötevényi, és a Győri Püspökséghez tartozó Börcsi helységek, délről Lamberg Gróf ikrényi pusztája, a nemes Közbirtokossági Bezi, Neuhold nemes családnak jogaihoz tartozó Sövényházi, úgynevezett különben a Colloredo Grófi családnak Kapi és Réthi helységei. Nyugotról Mosson Vármegyében fekvő, és Ö. Cs. Kir. Fensége főherceg Károly Magyar Óvári Uradalmához tartozó Szt. Péteri, Szólnoki, és Mosonyi Mezővárosoknak határai, végre éjszokról Illyésházy Grófi családnak Liczkói pusztának határai, melly határok mindenfelől látható határjelekkel ellátva vannak, és semmi nemű villongásnak alája nincsenek.

Az uradalomnak telkei czélszerűen és jól műveltetnek. Erdőkkel három helyütt ellátva vagydon, mellyek szinte úgymint a Szt. Miklósi határokon létező, és a nyolczadnak kiszolgáltatása mellett, vidékiektől is bírható és bírt szőlők alább körülíratni fognak.

A rétek és legelők a Szt. Miklósi határban mind emeltebb helyzetűek, egész mennyiségükben jó minőségűek, a Lébényi határban azonban egy kisebb részben mind a legelő, mind a rétek hanyból állanak, ez azonban czélszerű és költséges csatornázások által, már most is haszonvehetőbbé tétetett, és sok helyütt kiszárittatott, a nagyobb része azonban mind a legelőnek, mind a réteknek emeltebb, és jó minőségű, és mind az Uraság, mind pedig a Jobbágyság barmainak elegendő takarmányt és eledelt nyújtanak.

¹² MNL GYMSMGYLMF IVA 502b 2711/1843 A–B.

¹³ 1840. évi XXII. törvénycikk a csődületről (Concurs), 19. §.: „Ha a bukott vérségével osztatlan állapotban vagydon, csak azon javait lehet tüstént összeírni, mellyek egyenesen s kizárólag az ő tulajdonai, a tömeg gondnokának és perügylőnek azonban kötelességök leend, kinyomozni mind azt, mi a bukottat az osztatlan közösből illeti, s az ötöt illető résznek haladék nélküli kiadását az 1836: eszt. XIV-ik törvénycikkely utján eszközölni.”

Mind Szt. Miklós helysége, mind pedig Lébeny Mezővárosa el van látva uradalmi vendégfogadókkal és mézsárszékekkel, azon fölül Lébenyben bír az Uraság bolttal és kiváltságos sóárulással, nem különben a Rápcza vizében halászzattal, és annak partján nádlással is. Meg nem vető jövedelmet hoz a határban vadászat.

Termesztetik az uradalomban: tiszta búza, repcze, rozs, árpa, zab, tengeri, burgonya, széna, sarjú, bor, fa és nád, melly természetmények Győr Városának, Mosony Mezővárosának és az országutak közelsége miatt, minden időben jutányos áron eladhatók.

Ezeknek előre bocsájtásuk után kezdődik a részletes összeveírás:

Szent Miklósi helység *Belső telkek és épületek*

1^{or} Az uradalmi kastély

Ennek közepe egyemeletes, az egész épület jó anyagból vagyon készítve, a felső emeleten léteznek 11, földszinten pedig 13 szobák és két kisebb konyhák. Ezen épületnek terjedése: hossza 15 öl, szélessége 15 öl.

Ezen kastélynak 2 újabban épült szárnya vagyon, ezek felsőjében 7 nagyobb, alsójában pedig 9 szoba, egy nagy konyha, kamara és jégverem, azon felül pedig 2 nagy, mintegy 2000 akóra való pincze találatik, mind ezen épületek jó karban vannak, és sindelyel fedvék, mennyiségük téssen: hossza 50, szélessége 4 öl.

A kastély megett fekszik a kert, melly is jó állapotban vagyon, a kastélynak kerttel együtti terjedése téssen: 8 hold, 51 öl.

Gazdasági épületek

2^{or} A nagyobb tiszt lak, ez jó erős anyagból készítve, és sindelyel fedve vagyon, áll 6 szobából, 1 konyhából, 2 kamarából, 2 istállóból, egy kocsi színből és két pinczéből. Az épületek mennyisége téssen: hossza 32 öl, szélessége 4 öl.

A lakházhoz tartozik egy kert, ennek és a házteleknek mennyisége téssen: 1 hold, 473 □ öl.

3^{or} A kisebb tiszt lak, ez jó anyagból készítve és náddal fedve vagyon, áll 4 szobából, 1 konyhából, 1 csárnokból, 1 kamarából, 2 istállóból, kocsi színből és pinczéből. Ezen épületek mennyisége: 210 □ öl, hossza: 24 öl, szélessége: 4 öl.

4^{or} A kastélynak tő szomszédságában fekszik egy gazdasági épület, ez áll két 20 darabra való ló istállóból, a kocsisok 3 szobájából, egy konyhából, sajtos lakból, úgymint 2 szobából, konyhából és egy sajtakamrából, tejes pinczéből, 60 darabra való tehén istállóból, és még egy mintegy 30 darab marhára való istállóból.

5^{or} Ezen épületek tő szomszédságában létez egy másik, melly is áll jelenleg ispány laknak használt 4 szobából, konyhából, és tehény istállóból. Ennek által ellenében ugyan egy udvarban vagyon az Uraság kocsijainak elhelyezésére szolgáló, és két kettőzött kapuval ellátott szín, mellette szerszám fák fenntartására használt rakhely, ennek folytában mintegy 400 mérő gabonára való kamara, továbbá a kertészi lak. Ez 1 szobából, konyhából és kamarából állván, ugyan azon udvaron vagyon a nem régiben jó és erős anyagból épített pálinkafőző ház magában foglalván 4 osztályt, úgymint az élesztő házat 12 nagyobb kádra, a burgonya törő gépet fűttővel, a gőz-gépet és a pálinkára szolgáló rakhelyt, végre egy fa kamrát, és mintegy 1000 akóra való 3 pinczét. Mind ezen épületeknek, mellyek jó anyagból készítvék, náddal fedvék, és kutakkal ellátva vannak, terjedése téssen a 4. szám alatti épületekkel együtt: 2 hold 873 □ öl, hossza: 120 öl, szélessége: 4 öl.

6^{or} Ezen épületeknek és a kastélynak által ellenében szemléltetik az urasági gyümölcsös és zöldséges kert. Ez három felől téglafallal, egy felől pedig létzekkel vagyon kerítve, és egy

üveg meleg házzal, úgy nemkülönben két hajlékkal ellátva. Ezen épületek részént téglá cserépekkal, részént pedig sindellyel bé vannak fedve, terjedése térszen: 3 hold, 582 □ öl, hossza: 12 ½, szélessége: 2 ½ öl.

7er A kastély és a nagybót tisztí lakház között állá a gabonátár, két emeletre, jó erős anyagból építve és cseréppel fedve, mintegy 4000 pozsonyi mérő¹⁴ gabonának fenntartására alkalmas. Ennek terjedés térszen 80 □ öl, hossza: 20 öl, szélessége: 4 öl.

8^{or} Tovább a másodík utzában fekszik a vadászí lak, mely 3 szobából, 1 konyhából, kamarából, istállóból és kocsi színből áll, ebből 2 szoba s a konyha jó anyagból, a többi pedig vájokból építve, az egész épület pedig náddal fedve vagyon. Terjedése térszen 240 □ öl; hossza 8 öl, szélessége: 3 öl.

9er Vagyon téglá kemence is, melyben minden egyes égetés alkalrával 40 ezer téglá égetetik s ehhez tartozík egy náddal fedett, minden szükséges készületekkel ellátott szí, terjedése: hossza: 6 öl, szélessége: 5 öl.

10er A birka major helyeztetik a helységen kívül, és áll négy istállóból, melyek egy négy-szegben egymástól elkülönözve, kílön kílön négy kapuval ellátva, jó és erős anyagból oszlopokkal építve, és négszer téglákkal le palásolva vannak. Ezen istállóknak ketteje 14, egyike 24 és egyike 34 öl hosszúságú, mind a négyben 2500 darab juh kényelmesen el fér. Ezen négszegnek közepén áll a birkási lak és tehén istállót magában foglalván, mind ezen épületek jó anyagból nem rég épültek, és náddal fedve vannak, terjedésük szürüs kerttel együtt térszen 13 hold 300 □ öl, hosszúsága: 102 öl, szélessége: 5 öl.

11er Az uradalmi szólóben találátik a sajtoló ház két sajtóval, egyike kettős, másíka pedig egyes, a szüretüléshez minden szükséges eszközökkel ellátva, ennek kiterjedése térszen: hossza: 8 öl, szélessége: 5 öl.

Egyéb épületek

12er Vendégfogadó, mely a helységnek közepén jó anyagból építve és náddal fedve vagyon, áll ezen épület 1 vendég szobából, 2 kílön szobából, 2 lak szobából a vendéglő számára, 1 konyhából, 1 kamarából, 1 nagyobb és 1 kísebb kocsi színből, 2 tízennégy darabra való ló istállóból, két 1000 akóra való pinczéből, 1 konyha- és egy herés kertből. Telek: 929 □ öl, hossza: 32 öl, szélessége: 4 öl.

13^{or} Egy uradalmi épület, melyben jelenleg a lakatos lakík. Ez náddal vagyon fedve, jó állapotban létez, és áll 2 szobából, 1 kamarából és 1 konyhából, terjedése térszen: 104 □ öl, hossza: 12 öl, szélessége: 3 öl.

14er Még is egy uradalmi ház a helységnek végén, jó anyagból építve, és náddal fedve, ez áll 1 szobából, 1 konyhából, 1 kamarából és istállóból, terjedése térszen: 360 □ öl, hossza: 12 öl, szélessége: 2 ½ öl.

15^{ör} A mészárszék jó anyagból építve, náddal fedve, s jégveremmel ellátva, terjedése térszen: 12 ½ □ öl, hossza: 5 öl, szélessége: 2 öl.

És így térszen a Szt. Miklósi helységben fekvő uradalmi majorság belső telkek és épületek mennyiségének öszvessége: 29 hold 614 ½ □ öl.

Majorsági kílső telkek

Előre bocsátván, hogy az 1836^{dík} esztendei 6^{dík} törvény cikkelynek értelmében a Szent Miklósi határbaní legelő az Uraság és Jobbágýok kízt (egy kí részt kívéve, mely marha csapásnak használtatík) felosztva vagyon, és hogy az uradalmi kílső telkek (kívévén az er-

¹⁴ 1 pozsonyi mérő = 62,5 liter.

dőket, szőlőket és alább megnevezendő némely részecskéket) nagyobb tagokban öszvesítettek és kihalítottak, úgy nem különben, hogy az egész határban, mely jó búza termő földből áll, és melyben jó rétek léteznek, az úrbérideg végben vitt és a nagyméltóságú M. K. Helytartó Tanácsnál is helyben hagyott tagosítás alkalmával a telkek a 2^{dik} osztályozatban soroztatván, ugyan a szántóföldekből 1200, a rétekből pedig 900 □ ölek egy holdra számítottak, az uradalmi külső telkek következő részletekből állanak, és pedig:

- a) szántóföldekben
 - 1ör Egy a tiszték és béres cselédek által jelenleg használt kert: 1083 □ öl
 - 2or Az úgynevezett jegenyés: 1 hold
 - 3or A kert allyai szántóföld: 18 hold, 151 □ öl.
 - 4er Csepete szántóföld: 12 hold 1104 □ öl.
 - 5ör Négyes és az Eötevényi határnál lévő szántóföld egy tagban: 96 hold, 685 □ öl. tehát öszvessen: 129 hold 623 □ öl.
- b) erdőkben
 - ugyan 1200 □ ölet egy holdra számítva
 - 6or szilas erdő 35 hold 500 □ öl.
- c) rétekbén
 - 7er szőlőallyai rét p hold 426 □ öl.
- d) szőlőkben
 - 8or Az uradalmi szabad szőlők tesznek: 12 hold.
- e) nádlás
 - 9er Ercsi nádlás: 5 hold 200 □ öl.
- f) legelő
 - Melly is a Jobbágyoktól elkülönözve biratik, és igen jó minőségű, egy nagyobb részben szántóföldekre fordítottat, téssen: 663 hold 904 □ öl.

Királyi haszonvételek és egyéb uradalmi jogok

- 1ör A húságási jog, mely évenkint jelenleg jövedelmez 80 f. e. p.
- 2ör A bormérésí jog, melyért jelenleg fizetnek 466 f. e. p.
- 3ör A Rápca folyóbani halászat jelenleg kibéreltetik 64 f. e. p.
- 4er A bolt jelenleg jövedelmez 27 f. e. p.

Úrbéri birtok

Az 1839^{dik} esztendei október 29^{dik} napján végben vitt, mind a tekintetes Megyének Törvény-széke előtt, mind pedig a nagyméltóságú M. K. Helytartó Tanács által helyben hagyott úrbéri rendezés szerint, vagyon e helységben úrbéri állománnyal ellátott Jobbágy 58. Házzal és külső telkekkel bíró zsellér 67, egyedül házzal bíró zsellér 42, ház nélküli zsellér pedig 10. Ezeknek és az egyetemi községnek 113 állományok utáni haszonvételei következők:

- 1ör Belső ház helyekben, mind a Község, mind a Jobbágyoknak öszves haszonvételei tesznek: 127 hold, 816 □ öl.
- 2ör Szántóföldekben: 1677 hold, 11 □ öl.
- 3ör Rétekbén: 2168 hold, 618 □ öl.
- 4er Az Uraságtól elkülönözött legelőkbén: 1084 hold, 933 □ öl.
- 5ör Szabad adás s vevés alá tartozó szőlőkben, melyekbű az Uradalomnak a nyolcad jár: 63 hold, 900 □ öl.
- 6ör Az Uraság és Jobbágyág közt fenntartott két töltés közötti közös legelő téssen: 88 hold, 626 □ öl.

És így tézsen az úrbéri birtok, a még közösen az Uraság és Jobbágyok által használt legelővel együtt: 5099 hold, 844 □ öl.

Ezen haszonvételek utáni úri tartozások következők:

1^{ör} A kilenczed természetben adatik 1521 4/8 holdra terjedő szántóföldektől.

2^{ör} A nyolcad borban 63 6/8 holdra terjedő szőlőkől.

3^{ör} Az úrbéri állományokkal ellátott Jobbágyok tartoznak szolgálni 4260 ígás napot, vagy a helyett kézi munkákban 8520 gyalog napot.

4er A Zsellérek összesen kézi munkákban 2082 gyalog napot.

5^{ör} Mind a Jobbágyok, mind a házzal bíró Zsellérek fizetnek füst pénz gyanánt 167 ft kész pénzt.

És így a szolgálatbeli és készpénzbeli úrbéri tartozások tesznek összesen 10602 gyalog napot és 167 ft kész pénzt.

Jegyzés. Minekutána a Sz. Miklósi helységnek határa, amint sokszor érintve vala, úrbérideg már elrendezve vagyon, és az egész határról a hiteles telek könyv és térkép, a jobbágyi úrbéri viszonyokról pedig a felsőbb helyeken is helyben hagyott úrbéri lajstrom az uradalmi Képviselők által elibénk adatott, az újabbi felmérés szükségteleggé vált.

A Szent Miklósi uradalmi majorsági birtokhoz tartozó Halomtelek vagy Pál puszta

melly szinte valamint az alább megnevezendő Sóósok is, az érintett telekkönyvben és térképben foglaltatnak.

1^{ör} A majorsági épületek állanak a béresnek lakásából, melly is 1 szobát, 1 konyhát, 1 kamarát, továbbá a birkásnak lakásából, melly is 2 szobát, 1 konyhát, 1 kamarát magában foglalnak, továbbá egy 16 darab ökörre való és egy 30 öl hosszúságú és 4 öl szélességű birka istállóból. Ezen épületek mind jó anyagból készítvék, és náddal fedvék. Összesen terjedésük tézsen: 4 hold 100 □ öl. Az épület hossza 75 öl, szélessége 5 öl.

2^{ör} A külső telkek, mellyek a telekkönyvben a rétek sorában felvétettek, azokhoz véve még azon 114 hold és 366 □ ölekből álló réteket is, mellyek egy az 1841dik esztendei április holdnapnak 15^{dik} napján az Uraság és a Jobbágyok közt kötött törvényes szerződés következtében az uradalmi Sóósokért, az úgy nevezett Nyilasokból, a Jobbágyoktól bécsérlettettek, összesen tesznek: 800 hold, 581 □ öl.

A Szt. Miklósi urasági majorbeli birtokhoz tartozó s külön tagban fekvő Sóósok

1^{ör} A telek könyvben a rétek sorában kiteve 166 hold 766 □ ölek, de mivel azokból a Jobbágyoknak a Nyilasokért 114 holdnak s 366 □ ölek által adattak, maradnak az Uraság birtokában csak 52 hold 400 □ öl.

2^{ör} A Sóós tói nádlás terjed: 17 hold 400 □ öl.

Összesen: 69 hold 800 □ öl.

Lébeny Mezővárosa

Előre bocsájtván, hogy minekutána az ezen Mezővárosnak, úgy nem különben az ahhoz tartozandó Bormász és Baráthföldi pusztáknak, valamint a Csepeszállás, Kisnyilas, Hugat és Vértesi elkülönözve fekvő tagoknak határait kimutató, az uradalmi Képviselők által elibénk adott térkép és telekkönyv még meghitelesítve nem valának, mindenek előtt azoknak meghitelesítésében eljárunk, minek végben vitele után megjegyezvén, hogy ezen határookban mind a belső, mind külső telkek, úgymint szántóföldek, rétek, erdők, nádasok és legelő 1200 □ ölelkel számítottak egy holdra, az összeírás következendőképben folytattuk:

Uradalmi belső telkek és épületek

1^{ör} A tisztí lakház – ez jó és erős anyagokból egy emeletre építve, sindelyel fedve és jó karban vagyon, foglal magában az 1s^ő emeletben 4 szobát, egy nagy csarnokot, földszint 2 szobát és egy nagy csarnokot, 1 konyhát, 1 kamarát, két istállót, 1 kocsi színt, 1 baromfi ólat, és 1 nagy pinczét az egész gyümölcsös kerttel együtt – fekszik egy területen, mely térszen 1121 □ öl. Az épület hossza 18, szélessége 7 öl.

2^{ör} A fővadásznak lakása jó és erős anyagból építve, náddal fedve, jó karban találtatott, foglal magában 4 szobát, 1 konyhát, 1 kamarát, 1 pinczét, 2 fáczányos kamrát, 2 fáczányos színt, 1 istállót, 1 kocsi színt, és jégvermet, mindezek tesznek: 14 öl hosszú, 6 öl széles.

3^{ör} A vendégfogadó jó és erős anyagból újonnan építve, sindelyel fedve, foglal magában 2 vendég szobát, 3 száló szobát, 2 kamarát, 2 szobát [a] vendégfogadó lakásának, 1 konyhát, 2 istállót, 1 pinczét, 1 kocsi színt, mindössze térszen 476 □ öl. Hossza 30, szélessége 4 öl.

4er Egy minden árus bolt, a Kalmárnak lakásával együtt áll 2 szobából, 1 konyhából, 1 kamarából, 1 istállóból és pinczéből, térszen 188 □ öl. Hossza 20 öl, szélessége 3 öl.

5^{ör} A Mészáros lakása áll 2 szobából, 1 konyhából, 4 kamarából, 2 istállóból, egy kocsi színből, egy pajtából és 1 pinczéből, térszen 433 □ öl. Hossza 26 öl, szélessége: 3 öl.

A belső telkek és épületek öszvessége: 1 hold, 1047 öl.

Az uradalmi majorsági külső birtok

a) szántóföldek

1^{ör} A Mezőváros közelében fekvő kenderes és lenföldekben: 476 □ öl.

2^{ör} Zsellér új kertek között: 1 hold 200 □ öl.

3^{ör} Vitézi düllőben: 36 hold 1138 □ öl

öszvessen: 38 hold 614 □ öl.

b) rétekben

1^{ör} Felső VETFÜ hany 1s^ő tábla: 1036 hold 380 □ öl.

2^{ör} VETFÜ Asszonysziget: 36 hold 561 □ öl.

3^{ör} Felső PINTÉRHANY II. tábla: 327 hold 1136 □ öl.

4er Felső PINTÉRHANY III. tábla: 713 hold, 651 □ öl.

5^{ör} Felső PINTÉRHANY IV. tábla: 460 hold, 721 □ öl.

6^{ör} Alsó Polgár PINTÉRHANY: 438 hold.

7er Alsó Zsellér PINTÉRHANY: 93 hold.

8^{ör} Lakórét: 98 hold.

9er Urhanya: 547 hold 1128 □ öl.

10er Sajtos legelő: 247 hold, 275 □ öl.

11er Kettős: 15 hold, 600 □ öl.

öszvesen: 4014 hold, 652 □ öl.

c) erdő

1. Lébényi nagy erdő: 33 hold 611 □ öl.

Királyi haszonvételek és egyéb úri jogok

1^{ör} A bormérési jog jövedelmez jelenleg: 841 f. e. p.

2^{ör} A húsvágási jog: 162 f. e. p.

3^{ör} A vásárok tartási jog: 12 f. e. p.

4er A Rápcza hídra gyakorlott vámszedés: 24 f. e. p.

5^{ör} A halászati jog: 72 f. e. p.

6^{ör} A bolt: 204 f. e. p.

öszvesen: 1315 f. e. p.

Úrbéri birtok

150 állományokkal ellátott Jobbágyok, 150 házzal bíró Zsellérek és 2 ház nélküli Zsellérek az egyetemi Községgel együtti úrbéri haszonvételi 196 állományok után következők:

1^{ör} belső házhelyekben: 86 hold 295 □ öl.

2^{ör} kenderes és lenföldekben: 37 hold 452 □ öl.

3^{ör} szántóföldekben: 3495 hold 649 □ öl.

4er rétekben: 3588 hold, 427 □ öl.

5^{ör} erdőkben: 202 hold, 261 □ öl.

6^{ör} A még az Urasággal közösen bírt legelő tézsen a Lébényi határban: 4969 hold, 600 □ öl.

7er A közös erek tesznek: 51 hold, 262 □ öl.

A most előszámított haszonvételek utáni tartozások következők:

1^{ör} A szántóföldektől jár a kilenczed természetben.

2^{ör} A jobbágyi állományokkal ellátott Jobbágyok szolgálnak: 10964 ½ igás napokat.

3^{ör} A házzal bíró zsellérek: 2700 gyalog napokat.

4er A ház nélküli Zsellérek: 240 gyalog napokat.

5^{ör} Az egész Jobbágyság szolgál fonyásban: 1156 fontot.

6^{ör} Ugyanaz fizet kész pénzben: 369 ft 36 xr.

összesen: 10964 ½ igás, 2940 gyalog napok, 1156 font fonyás, 369 ft 36 xr kész pénz.

A bormászi puszta

a) belső telkek és épületek

1^{ör} A birkásnak és borjú pásztornak lakása magában foglal 2 szobát, 1 konyhát és 2 kamrát, szomszédságában vagyon az 50 darabra való borjú istálló, áltaellenében pedig 2 birka akol, mintegy 1500 darabra való, ezen épületek hátuk megett fekszik a szürüs kert, mellynek közepén egy 1000 keresztre való pajta találtatik, mind ezen épületek jó anyagból építve és náddal fedve vannak, falaik tesznek: 110 öl hosszát, 5 öl szélességet.

2^{ör} A magtár, ez jó és erős anyagból három emeletre építve és sindelyel fedve vagyon, falai 14 öl hosszú, 6 öl szélesek.

3^{ör} A hajdúnak lakása jó erős anyagból építve, s náddal fedve magában foglal 1 szobát, 1 konyhát, 1 kamarát és 1 istállót. Hossza 12 öl, szélessége 3 öl.

4er A béres háza jó és erős anyagból építve, náddal fedve, áll 2 szobából, 1 konyhából, kamarából, istállóból és színből. Hossza 14 öl, szélessége 3 öl.

5^{ör} Az ezen pusztához tartozó erdőben vagyon egy vadászház, melly is 3 szobából, 1 konyhából, 1 kamarából, 1 istállóból, 1 koci színből, 1 pinczéből áll, jó anyagból építve és náddal fedve vagyon, az épületnek falai terjednek 10 öl hosszán, 4 öl szélesen. A koci szín hossza 8 öl, szélessége 3 öl.

összesen 14 hold 110 □ öl.

Külső tartozmányok

a) szántóföldekben

1^{ször} Hugatok lábjánál lévő tábla: 24 hold, 534 □ öl.

2^{ör} Szarvaskút: 51 hold, 284 □ öl.

3^{ör} Hanytábla: 65 hold, 500 □ öl.

4er Birkás majori: 34 hold, 135 □ öl.

- 5^{ör} Füz erdő: 33 hold, 305 □ öl.
 6^{ör} Magaspart: 111 hold, 165 □ öl
 7er Bormászi erdőben: 49 hold, 970 □ öl.
 öszvesen: 369 hold, 493 □ öl.
- b) rétek
- 1^{ör} Hany: 1 hold, 642 □ öl.
 2^{ör} Fűzerdő: 113 hold, 85 □ öl.
 3^{ör} Keréklapos: 11 hold, 48 □ öl.
 4er Bormászi erdőben: 66 hold, 417 □ öl.
 öszvesen: 200 hold, 1192 □ öl.
- c) A bormászi erdő térszen: 128 hold, 109 □ öl.
 d) A bormászi nádas: 74 hold.
 e) A legelő: 224 hold, 174 □ öl.

Pénzbeli és szolgálatbeli jövedelmek

- 1^{ör} A pusztában lakó 12 Zsellér fizet kész pénzben 28 f 48 xr e. p.
 2^{ör} Ugyanazok szolgálnak kézi munkákban 1727 napot.

A baráthföldi pusztá

- a) Belső telek és épületek
- 1^{ör} A birkás major, ez az ország út mellett, jó anyagból építve, fallal kerítve és náddal fedve, jó karban létez, a birkásnak lakása áll 2 szobából, 1 konyhából, 2 kamarából, egy 8 darabra való tehén istállóból, kocsi színből és pinczéből. Birka istálló 2 vagyon és egy birka akol, mindössze 2600 darab juhnak befogadására alkalmas, falai terjednek: 90 öl hosszan, 5 öl szélesen.
- 2^{ör} A szűrüs kert, melynek éjszaki részén áll egy 2000 keresztre való pajta, nyugati részén 3 pajta, öszvesen 4000 keresztre, és dél felé ismét egy pajta 3000 keresztre való, mindezen pajtákban, melyek jó anyagból készítve és náddal fedve vannak, kényelmesen dolgozhat 38 cséplő. Falaik: 110 öl hosszúak és 4 öl szélesek.
- 3^{ör} A magtár három emeletre jó anyagból építve, sindelyel fedve vagyon, és mintegy 6000 pozsonyi mérő gabonának le rakására alkalmas. Hossza 18 öl, szélessége: 6 öl.
- 4er A tisztnek lakása, jó anyagból építve, s sindelyel fedve, foglal magában 3 szobát, 1 konyhát, 1 kamarát, pinczét, istállót és kocsi színt.
- 5^{ör} A hajdúnak lakása, mely áll 2 szobából, 1 konyhából, kamarából és istállóból.
- 6er Továbbá vagyon a béresek lakása, magában foglalván 2 szobát, 1 konyhát, 3 kamarát és 1 istállót.
- 7er Hugot felé vagyon az ökör istálló, 24 darabra, és a szekérszín, mind ezen épületek jó anyagból készítve, náddal fedve és jó karban vannak, falaik tesznek: 66 öl hosszát és 3 öl szélességet.
- Az egésznek kiterjedése pedig 11 hold, 606 öl.
- 8er A baráthföldi vendégfogadó a Bécsből és Pozsonyból Győrbe vezető posta út mellett, ez jó anyagból négy szegben építve és náddal fedve vagyon. A vendégfogadónak lakása áll 3 szobából, nagy konyhából, 2 kamarából, egy 4 lóra való istállóból és egy 12 marhára való istállóból. A vendégek számára szolgálnak 4 szobák, 1 közös szoba, 4 istálló, melyekben 60 ló elfér, az udvar közepén vagyon a kocsi szín, a fogadóhoz tartozik egy 1200 akóra való pincze. Belső telek: 3 hold 312 □ öl, hossza: 90 öl, szélessége 4 öl.

9er Henrik major, az újonnan jó anyagból építetett, náddal fedve vagyon, magában foglal egy föld alatti 1 szobából és konyhából álló lakhelyt, és egy 500 birkára való istállót, térszen 30 öl hosszat és 5 öl szélességet.

10er A három házi épületek és kertek terjednek: 5 hold 726 □ öl.

Külső telkek

a) szántóföldek

1^{or} A baráthföldi vendégfogadóhoz tartoznak: 74 hold 189 □ öl.

2^{or} Birkásmajori tábla: 49 hold, 855 □ öl.

3^{or} Baráthföld alsó része: 174 hold, 427 □ öl.

4er Baráthföld felső része: 124 hold, 583 □ öl.

összesen: 422 hold, 853 □ öl.

b) rétek

a birkás majori táblánál: 9 hold, 305 □ öl.

c) királyi és egyéb haszonvételek

1^{or} a bormérési jogért fizet a vendégfogadós 700 f. e. p.

2^{or} a háromházi Zsellérek telekbért: 7 f 12 xr. e. p.

Kis-Nyilas

Belső telkek és épületek

1^{or} A birka major, mely jó anyagból építve, náddal fedve és fallal bekerítve vagyon, foglal magában a birkásnak 2 szobából, 1 konyhából, kamarából és istállóból álló lakását, egy 24 öl hosszú birkás istállót és még egy mintegy 400 birkára való istállót, továbbá a csőznek és béreseknak 2 szobából, 1 konyhából, kamarából, istállóból és szekérszínből álló lakását. Délről vagyon a szürüs kert, melyben áll a 400 keresztre való, jó és erős anyagból épített s náddal fedett pajta. Hossza 98 öl, szélessége 5 öl.

2^{or} Béla major, abban vagyon 1 szoba, konyha, kamara és birka istálló mintegy 700 darabra, ez jó anyagból újonnan építve és náddal fedve vagyon. Hossza 30 öl, szélessége 5 öl.

Ezen két majornak területe térszen: 5 hold, 955 □ öl.

összesen: 5 hold, 955 □ öl.

Külső telkek

a) szántóföldek: 377 hold, 71 □ öl.

b) rétekben: 261 hold, 1081 □ öl.

Hugat

Belső telek és épületek

Az úgy nevezett Ottómajor áll 1 szobából, kamarából, konyhából és 90 darab szarvas marhára való istállóból, az egész jó anyagból újonnan épült és náddal fedve vagyon. Az épület hossza: 8 öl, szélessége: 3 öl.

Az istálló pedig 30 öl hosszú és 5 öl széles.

Külső telkek

a) szántóföldekben

1^{or} Dömötör Hugat: 72 hold, 802 □ öl.

2^{or} Felső Hugat: 75 hold, 105 □ öl.

3^{or} Közép Hugat: 23 hold, 459 □ öl.

4er Alsó Hugat: 143 hold, 431 □ öl.

őszesen: 314 hold, 597 □ öl.

b) rétekben

1^{ör} Dömötör Hugat: 34 hold, 687 □ öl.

2^{ör} Felső Hugat: 177 hold, 504 □ öl.

3^{ör} Alsó Hugat: 188 hold, 521 □ öl.

őszesen: 400 hold, 512 □ öl.

Csepeszállás

szántófield Kis-Csepeszállásban: 3 hold, 566 □ öl.

Az egész birtoknak őszeséges ismétlése

Szent Miklós a hozzá tartozandó halomtelki vagyis pálmajori pusztával és Soósokkal együtt véve

1^{ör} belső telkek: 31 hold, 714 □ öl.

2^{ör} szántófieldek: 129 hold, 623 □ öl.

3^{ör} rétek: 862 hold, 507 □ öl.

4er szőlők: 12 hold.

5^{ör} erdők: 35 hold, 500 □ öl.

6^{ör} nádasok: 22 hold 600 □ öl

7er elkülönözve bírt uradalmi legelő: 66 hold, 904 □ öl.

8^{ör} királyi haszonvételek s egyéb úri jogok, úgymint bormérési, mészárszéki, bolti és halászati jognak jelenlegi jövedelme: 637 f. e. p.

9er úrbéri birtok belső telkekben: 127 hold, 816 □ öl.

10er szántófieldekben 1566 hold, 11 □ öl.

11er rétekben: 2168 hold, 618 □ öl.

12er szőlőkben: 63 hold, 900 □ öl.

13^{ör} elkülönzött legelőben: 1084 hold, 933 □ öl.

14er a még közösen használt legelő: 88 hold, 626 □ öl.

15^{ör} úrbéri szolgálatok és kész pénz fizetések: 4260 ígás napok, 2082 gyalog napok, 167 f. e. p.

16^{ör} a szántófieldekből a 9^{ed} természetben adatik.

17er a szőlőkben a 8^{ad} szinte természetben jár.

Lébeny Bormással, Baráthfielddel, Kis-Nyilással, Hugattal, Csepeszállással és Vértessel együtt

1^{ör} uradalmi majorsági belső telkek: 42 hold, 156 □ öl.

2^{ör} szántófieldek: 1525 hold 794 □ öl.

3^{ör} rétek: 4887 hold, 142 □ öl.

4er erdők: 161 hold, 720 □ öl.

5^{ör} nádasok: 74 hold.

6^{ör} külön legelő: 224 hold, 174 □ öl.

7er királyi s egyéb úri haszonvételek jelenlegi jövedelmük: 1917 gyalog robot; 2051 f. e. p.

8^{ör} úrbéri birtok belső telkekben: 86 hold, 295 □ öl.

9er szántófieldekben: 3532 hold, 1101 □ öl.

10er rétekben: 3588 hold, 427 □ öl.

11er erdőkben: 202 hold, 261 □ öl.

12er a még közösen az Uraság és Jobbágyság által használt legelő és erek: 5020 hold, 862 □ öl.

13^{ör} úrbéri szolgálatok és kész pénzbeli fizetések: 10964 ½ ígás napok, 2940 gyalog napok,

1156 font fonyás, 369 f. 36 xr. e. p.

Kelt Szent Miklóson az 1843^{dik} esztendei September holnapnak 11^{dik} napján

Nagy Istvány Tts. Nms. Mosony Megyének Alispánya.
Csepcsányi Gábor ugyan azon t. megyének főjegyzője.
Seper Antal azon Ns. Megyének Szolgabírája.
Pintér Miklós u. azon ns. Megyének Esküdje.
Boboth Károly hites Földmérő.

Második rész

1843^{dik} évi September hava 9^{dik} s több utána következett napjaiban Méltóságos Vázsonykeői Gróf Zichy Pál és Henrik Uraknak, Császári Királyi Aranykulcsosoknak, ez utóbbinak mint Királyi Tábla Bírójának kívánságukra, a' Tekintetes Szent-Miklósi Uradalomhoz tartozó minden ingó és ingatlan Vagyon általunk összevevőtt. s T. Spiesz Mihály, a M. Óvári Uradalom Tisztartójának, úgy szinte T. Dengláczi Vittmann [!] János Úrnak, nem különben az illető Szent-Miklósi Uradalom Tisztségének hozzájárultokkal megbecsültetett, következő módon:

I.

Mind azon épületek, mellyek az 1837^{dik} évi kötés levél mellett felvétettek, jó karban, az 838. 839. 840. 841. s 842^{dik} évekeni összevevőttokban mint újonnan építetteknek feljegyzett épületek a legjobb karban találtnak és e folyó évre is itt azon megjegyzéssel és különbséggel felvétetnek, hogy az előbbeni plébánia ház uradalmi tisztakassá, úgy szinte ennek szomszédságában volt iskola háznak a tűz után lett elpusztulása következtében udvara és kertje a plébánia, vagy is mostanában a tiszt lakáshoz kapcsoltatott. Ellenben az előbbeni sóház név alatt értetett, plébánia házzá, előbbeni uradalmi tisztakása pedig iskola házzá átváltoztatott, ezen átváltoztatások közben, e célra e folyó évben fizettettek: 52 ft. 16 kr. e. p.

Ezen évben is nevezetes építési kiadások valának, mert egy Tüzekgépnek felállítása vétetett kezdetbe, mind erre, mind pedig Ivorsél inspector úrnak adott Honorarium fizetésében már történtek kiadások: 1787 ft. 27 kr. e. p. és így az építési költségek tesznek: 1839 ft. 45 kr.

II.

1843^{dik} évi szalmában lévő gabona termés

Szent-Miklóson

3593 kereszt búza a 1 ft. 24 xr.: 5013 ft. 32 kr. e. p.

1461 kereszt rozs a 1 ft. 6 xr.: 1607 ft. 6 kr. e. p.

698 kereszt árpa a 48 xr.: 556 ft. 44 kr. e. p.

39 boglya árpa a 2 ft. 24 xr.: 93 ft. 36 kr. e. p.

1185 kereszt zab 36 xr.: 711 ft. e. p.

67 kereszt tönköly: 48 xr.: 53 ft. 36 kr. e. p.

összesen: 8135 ft. 34 kr. e. p.

Baráthföldön

5200 kereszt búza a 1 ft. 24 xr.: 7280 ft. e. p.

1718 kereszt rozs a 1 ft. 6 xr.: 1889 ft. 48 kr. e. p.

1706 kereszt árpa a 48 xr.: 1364 ft 48 kr. e. p.

160 boglya árpa a 2 ft. 24 xr.: 384 ft. e. p.
 1817 kereszt zab a 36 xr.: 1090 ft. 12 kr. e. p.
 800 kereszt köles a 1 ft.: 800 ft. e. p.
 140 kereszt tönköly a 48 xr.: 112 ft. e. p.
 összesen 12920 ft. 48 kr. e. p.

Bormászón

1075 kereszt búza a 1 ft. 24 xr.: 1505 ft. e. p.
 453 kereszt rozs a 1 ft. 6 xr.: 498 ft. 18 kr. e. p.
 751 kereszt árpa a 48 xr.: 584 ft. 48 kr. e. p.
 27 boglya árpa a 2 ft. 24 xr.: 64 ft. 48 kr. e. p.
 500 kereszt zab a 36 xr.: 300 ft. e. p.
 összesen: 2952 ft. 54 kr. e. p.

szalmabeli gabonának összes summája: 24009 ft 16 kr. e. p.

III.

Szemes gabona

Szent-Miklóson

3 mérő búza a 1 f 36 xr.: 4 ft. 48 kr. e. p.
 17 mérő rozs a 54 xr.: 15 ft. 18 kr. e. p.
 16 mérő zab a 30 xr.: 8 ft. e. p.
 116 mérő repce a 3 ft.: 348 f. e. p.
 29 mérő tönköly a 48 xr.: 23 ft. 12 kr. e. p.
 összesen: 399 ft. 18 kr. e. p.

Baráthföldön

6 mérő búza a 1 ft. 36 xr.: 9 ft. 36 kr. e. p.
 10 mérő rozs a 54 xr.: 9 ft. e. p.
 6 mérő zab a 30 xr.: 3 ft. e. p.
 100 mérő repce a 3 ft.: 300 ft. e. p.
 12 mérő köles alja a 6 xr.: 1 ft. 12 kr. e. p.
 összesen: 322 ft. 48 kr. e. p.

Bormászón

437 mérő búza a 1 ft. 36 xr.: 700 ft. 54 kr. e. p.
 120 mérő rozs a 54 xr.: 90 ft. e. p.
 65 mérő árpa a 48 xr.: 52 ft. e. p.
 26 mérő zab a 30 xr.: 13 ft. e. p.
 24 mérő ocsú a 6 xr.: 2 ft. 24 kr. e. p.
 2 mérő bükköny a 1 ft. 24 xr.: 2 ft. 48 kr.
 28 mérő lencse a 24 xr.: 39 ft [!]12 kr. e. p.
 80 mérő gubacs a 2 ft.: 160 ft. e. p.
 100 mérő angol pörje mag (deichgras): 12 ft. e. p.
 Ezen szemes jószághoz még remélyhető a betekintő tábla és a dézsma lajstrom szerint:
 1390 mérő kukoricza a 1 ft.: 1390 ft. e. p.
 7200 mérő burgonya a 14 xr.: 1680 ft. e. p.
 összesen: 4142 ft. 18 kr. e. p.

szemes jószág összes értékének summája: 4864 ft. 24 kr. e. p.

IV.

*Takarmány**Sz. Miklósi területben*

3206 mázsa széna a 24 xr.: 1282 ft. 24 kr. e. p.
 840 mázsa sarjú a 24 xr.: 336 ft. e. p.
 400 mázsa mohar a 48 xr.: 320 ft. e. p.
 820 mázsa kevert a 36 xr.: 492 ft. e. p.
 44 mázsa tavaszi szalma a 12 xr.: 42 ft. 40 kr. e. p.
 1280 kéve zsúpp a 2 xr.: 42 ft. 40 kr. e. p.
 116 kéve nád a 3 ft.: 348 ft. e. p.
összesen: 2829 ft. 52 kr. e. p.

Bormászón

980 mázsa apró széna a 36 xr.: 588 ft. e. p.
 5672 mázsa hanyi széna a 24 xr.: 2268 ft. 48 kr. e. p.
 1070 mázsa sarjú a 24 xr.: 428 kr. e. p.
 350 mázsa kevert a 36 xr.: 210 ft. e. p.
összesen: 3494 ft. 48 kr. e. p.

Baráthföldön

2870 mázsa apró széna a 36 xr.: 1722 ft. e. p.
 1180 mázsa lucerna a 36 xr.: 708 ft. e. p.
 56 mázsa lóher [!] a 36 xr.: 33 ft. 36 kr. e. p.
 760 mázsa kevert a 36 xr.: 420 ft. e. p.
 300 mázsa sarjú a 24 xr.: 120 ft. e. p.
 27 mázsa őszi szalma a 8 xr.: 3 ft. 36 kr. e. p.
 3150 kéve zsúpp a 2 xr.: 105 ft. e. p.
összesen: 3112 ft 12 kr. e. p.

takarmányok összes értéke: 9436 ft 52 kr. e. p.

V.

*Majorbeli marhák**Szt. Miklóson*

1 darab mén ló a 40 ft.: 40 ft. e. p.
 4 darab kancza ló a 40 ft.: 160 ft. e. p.
 1 darab herélt ló a 20 ft.: 20 ft. e. p.
 1 darab két esztendőcs csikó a 40 ft.: 40 ft. e. p.
 1 darab 3 eszt. csikó a 60 ft.: 60 ft. e. p.
 1 darab bika a 50 ft.: 50 ft. e. p.
 7 darab tehén a 45 ft.: 315 ft. e. p.
 12 darab jármos ökör a 110 ft.: 660 ft. e. p.
 5 darab üsző borjú a 12 ft.: 60 ft. e. p.
összesen: 1405 ft. e. p.

Baráthföldön

34 darab jármos ökör a 110 ft párja: 1870 ft. e. p.
 3 darab számár a 4 ft: 12 ft. e. p.
összesen: 1882 ft e. p.

Ottó majorban

3 darab herélt ló: 82 ft. e. p.
 6 darab jármos ökör a 160 ft párja: 480 ft. e. p.
 2 darab jármos ökör a 120 ft párja: 120 ft. e. p.
 19 darab jármos ökör a 50 ft párja: 950 ft. e. p.
 1 bika a 100 ft.: 100 ft. e. p.
 22 tehén a 30 ft.: 660 ft. e. p.
 2 három éves bika a 20 ft.: 40 ft. e. p.
 5 dar. tinó a 32 ft.: 160 ft. e. p.
 1 dar. üsző a 40 ft.: 40 ft. e. p.
 20 dar. két éves tinó a 64 ft. párja: 384 ft. e. p.
 2 dar. üsző a 25 ft.: 50 ft. e. p.
 2 dar. egy éves tinó a 15 ft.: 30 ft. e. p.
 4 dar. üsző a 15 ft.: 60 ft. e. p.
 6 dar. idei borjú a 10 ft.: 60 ft. e. p.
 7 dar. idei üsző a 10 ft.: 70 ft. e. p.
 öszvesen: 3286 ft. e. p.

A marhák öszves értéke: 6573 ft. e. p.

VI.

*Juhok**Béla majorban*

282 darab öreg anya juh a 5 ft.: 1410 ft. e. p.
 615 darab bélyeges bárány a 1 ft. 40 xr.: 1025 ft. e. p.
 öszvesen: 2435 ft. e. p.

Kis Nyilasi majorban

591 darab öreg anya juh a 5 ft.: 2955 ft. e. p.
 815 darab tokló¹⁵ nyöstény a 4 ft.: 3667 ft. 30 kr. e. p.
 234 darab nyöstény bárány a 2 ft. 30 xr.: 585 ft. e. p.
 243 darab ürü bárány a 2 ft.: 486 ft. e. p.
 16 darab gyöngébb a 1 ft.: 16 ft. e. p.
 6 darab hágókos a 40 ft.: 320 ft. e. p.
 öszvesen: 8029 ft. 30 kr. e. p.

Baráthföldi majorban

438 darab öreg anya juh a 4 ft.: 1752 ft. e. p.
 392 darab nyöstény juh a 5 ft.: 2260 ft. e. p.
 130 darab nyöstény bárány a 2 ft. 30. kr.: 325 ft. e. p.
 393 darab ürü bárány a 2 ft.: 786 ft. e. p.
 10 darab öreg anya juh a 2 ft.: 20 ft. e. p.
 10 darab vezér ürü a 4 ft.: 40 ft. e. p.
 130 darab idei bárány a 1 ft. 12 xr.: 156 ft. e. p.
 öszvesen: 5339 ft. e. p.

¹⁵ Második évébe lépő bárány.

Henrik majorban

382 darab öreg anya juh a 8 ft.: 3056 ft. e. p.

Bormászi majorban

735 darab öreg ürü a 4 ft.: 2940 ft. e. p.

727 darab tokló ürü a 3 ft.: 2171 ft. e. p.

317 kevert nyáj a 3 ft.: 951 ft. e. p.

25 darab gyöngébb a 1 ft.: 25 ft. e. p.

összesen: 6087 ft. e. p.

Szent miklósi majorban

864 darab öreg anya juh a 6 ft.: 5284 ft. e. p.

160 darab Pepinier a 12 ft.: 1200 ft. e. p.

60 darab ürü a 10 ft.: 600 ft. e. p.

203 darab bárány a 2 ft.: 406 ft. e. p.

327 darab nyöstény a 2 ft. 30 xr.: 817 ft. 30 kr. e. p.

76 gyengébb a 1 ft. 40 xr.: 126 ft. 40 kr. e. p.

6 darab első rendű kos a 100 ft.: 600 ft. e. p.

46 darab 2dik rendű kos a 40 ft.: 1840 ft. e. p.

26 darab 3dik rendű kos a 25 ft.: 650 ft. e. p.

75 darab Reserve kos a 10 ft.: 750 ft. e. p.

58 darab kos bárány a 5 ft.: 290 ft. e. p.

összesen: 12564 ft. 10 kr. e. p.

A juhoknak összes értéke 37510 ft. 40 kr.

VII.

*Bőrök**Béla majorban*

15 darab öreg a 24 xr.: 6 ft. e. p.

35 darab bárány a 12 xr.: 7 ft. e. p.

összesen: 13 ft. e. p.

Kis Nyílasi majorban

15 darab öreg a 24 xr.: 6 ft. e. p.

28 darab bárány a 12 xr.: 5 ft. 36 kr. e. p.

összesen: 11 ft. 36 kr. e. p.

Baráthföldi majorban

32 darab öreg a 24 xr.: 12 ft. 48 kr. e. p.

40 darab bárány a 12 xr.: 8 ft. e. p.

összesen: 20 ft. 48 kr. e. p.

Henrik majorban

11 darab öreg a 24 xr.: 4 ft. 24 kr. e. p.

Bormászi majorban

14 darab öreg a 24 xr.: 5 ft. 36 kr. e. p.

Szt. miklósi majorban

15 darab öreg a 24 xr.: 6 ft. e. p.
 6 darab bárány a 12 xr.: 1 ft. 12 kr. e. p.
 öszvesen: 7 ft. 12 kr. e. p.

A bőröknek öszves sommázatja: 62 ft. 36 kr. e. p.

VIII.

Borok és üres hordók

Szt. miklósi 827. a 6 ft.: 19 akó; 114 ft. e. p.
 Szt. miklósi 834. a 6 ft.: 22 akó; 132 ft. e. p.
 Szt. miklósi 839. és 840. a 4 ft. 48 xr.: 115 akó; 552 ft. e. p.
 Szt. miklósi 841. és 842. a 3. ft. 36 xr.: 119 akó; 428 ft. 24 kr. e. p.
 somlai a 7 ft.: 6 akó; 42 ft. e. p.
 badacsonyi a 6 ft.: 3 akó; 18 ft. e. p.
 pálinka a 5 ft.: 2 akó; 10 ft. e. p.
 üres hordók 12 xr.: 210 akó; 42 ft. e. p.
a borok és üres hordók öszves értéke: 1338 ft. 24 kr. e. p.

IX.

Méhek, viasz és sajt

99 tele kas méhe a 3 ft.: 297 ft. e. p.
 16 üres kas a 10 xr.: 2 ft. 40 kr. e. p.
 132 font kemény sajt a 6 xr.: 13 ft. 12 kr. e. p.
a méhek, viasz és sajtnak summája: 312 ft. 52 kr. e. p.

X.

*Gazdaságbeli eszközök, becsü ár*a) *Bormászi területben**birkás keze alatt*

6 hosszú rekesztő sráglya: 2 ft. 24 kr. e. p.
 8 rövidebb rekesztő sráglya: 2 ft. e. p.
 1 széna etető sráglya: 24 kr. e. p.
 6 sózó válu: 3 ft. e. p.
 1 széna mettzó: 24 kr. e. p.
 12 etető váluk: 6 ft. e. p.
 1 fecskendő: 30 ft. e. p.
 1 cséplő gép: 400 ft. e. p.

b) *Granariumban*

2 vas abrincsos öreg mérő 2 ft. e. p.
 1 vas abrincsos fél mérő 48 kr. e. p.
 1 fertály és oktály mérő: 40 kr. e. p.
 1 szelelő rosta: 5 ft. e. p.
 5 szóró lapát: 24 kr. e. p.
 12 zsákok: 4 ft. 48 kr. e. p.
 2 törek rosta: 12 kr. e. p.

c) *béresek kezeinél*

2 ökör szekér minden készüllettel: 28 ft. e. p.
 2 faeke minden készüllettel: 2 ft. 30 kr. e. p.

- 2 vaseke minden készülettel: 14 ft. e. p.
 - 2 széna hányó vas vella két ágú: 1 ft. 40 kr. e. p.
 - 2 gané hányó vas vella három ágú: 1 ft. 20 kr. e. p.
 - 2 széna hányó fa vella: 6 kr. e. p.
 - 1 kis kés fűrész: 24 kr. e. p.
 - 1 szekercze: 20 kr. e. p.
 - 1 vonyó kés: 10 kr. e. p.
 - 1 harapó fogó: 10 kr. e. p.
 - 1 nagyobb fűrő: 10 kr. e. p.
 - 2 lécz fűrő: 12 kr. e. p.
 - 1 bárd: 20 kr. e. p.
 - 1 öreg fűrész: 2 ft. 30 kr. e. p.
 - 2 gereble: 6 kr. e. p.
 - 1 fa lapát: 6 kr. e. p.
 - 1 ásó: 10 kr. e. p.
 - 2 vas fogas: 3 ft. e. p.
 - 1 hõmbölygő: 1 ft. e. p.
 - 2 föld hordó taliga: 24 kr. e. p.
 - 1 palló metző fűrész: 3 ft. e. p.
 - 2 hosszú s rövidebb lajtorják: 36 kr. e. p.
 - 8 ökörre lánczok: 3 ft. 30 kr. e. p.
- d) *Ottó majorban*
sajtos kezénél
- 2 széna hányó fa vella: 6 kr. e. p.
 - 1 üveg lámpás: 12 kr. e. p.
 - 1 sráglyás vella: 6 kr. e. p.
 - 1 fa lapát: 6 kr. e. p.
 - 1 trágyás sráglya: 6 kr. e. p.
 - 1 három ágú vas vella: 12 kr. e. p.
 - 26 tehén kötelek: 2 ft. e. p.
 - 1 érvágó vas: 30 kr. e. p.
 - 1 szõrhúzó: 6 kr. e. p.
 - 1 széna metző: 30 kr. e. p.
 - 1 széna hordó sráglya: 4 kr. e. p.
 - 3 hosszú s rövid lajtorja: 36 kr. e. p.
- e) *Baráthföldön*
béresek keze alatt
- 9 vaseke minden készülettel: 63 ft. e. p.
 - 4 fogas: 6 ft. e. p.
 - 2 sorozó eke (Lineator): 10 ft. e. p.
 - 2 töltő eke (Cultivator): 10 ft. e. p.
 - 2 irtó eke (Extirpactor): 10 ft. e. p.
 - 2 magleszántó eke: 10 ft. e. p.
 - 2 fűrész: 6 ft. e. p.
 - 2 vonyó kés: 30 kr. e. p.
 - 2 szekercze: 45 kr. e. p.
 - 4 vésü: 40 kr. e. p.
 - 8 fűrő: 1 ft. 12 kr. e. p.
 - 2 henger: 1 ft. e. p.
 - 10 ásó: 3 ft. e. p.

- 8 szány: 8 ft. e. p.
- 2 lámpás: 1 ft. e. p.
- 1 polyva kosár: 2 ft. e. p.
- 1 csiga: 1 ft. e. p.
- 8 szekér minden készüllettel: 152 ft. e. p.
- 8 szekér 1^{só} kötél: 3 ft. e. p.
- 8 szekér hátulso kötél: 4 ft. e. p.
- 16 faeke: 6 ft 24. kr. e. p.
- 12 lapos vas 12 ft. e. p.
- 16 csoroszla: 3 ft. 30 kr. e. p.
- 16 eke lánicz: 1 ft. 30 kr. e. p.
- 13 ösztöke: 40 kr. e. p.
- 8 két ágú vas vella: 2 ft. 24 kr. e. p.
- 3 három ágú vas vella: 1 ft. 12 kr. e. p.
- 8 sráglyás fa: 30 kr. e. p.
- 8 vas nyakszeg: 1 ft. 36 kr. e. p.
- 1 számár kocsi 2 ft. e. p.
- 3 kád: 3 ft. e. p.
- f) *ispány kezénél*
 - 2 üst fazék: 4 ft. e. p.
 - 2 üst tál 4 ft. e. p.
 - 2 vas serpenyő: 30 kr. e. p.
 - 4 étel hordó vindöl: 1 ft. 15 kr. e. p.
 - 1 olajos hordó: 30 kr. e. p.
 - 1 sütő teknyő: 2 ft. e. p.
- g) *Granáriumban*
 - 1 vas abrongsos egész mérő: 2 ft. e. p.
 - 1 fél mérő vas abrongsos: 1 ft. e. p.
 - 1 4^{ed} és 8^{ad} mérő vas abrongsos: 1 ft. e. p.
 - 1 eresztő rosta 5 ft. e. p.
 - 4 szelelő rosta: 20 ft. e. p.
 - 2 szóró lapát: 8 kr. e. p.
 - 15 zsák: 6 ft. e. p.
 - 22 nyírő bakok: 1 ft. 6 kr. e. p.
- h) *pajtában*
 - 1 cséplőgép: 800 ft. e. p.
 - 1 burgonya metzű gép: 10 ft e. p.
 - 8 pajta lakatok: 1 ft. 36 kr. e. p.
 - 1 szetska metzű láda: 30 kr. e. p.
 - 2 fetskendő: 75 ft. e. p.
 - 3 lajtorja: 1 ft. 48 kr. e. p.
 - 3 hosszú nyelű fa vella: 1 ft. e. p.
 - 3 lajt: 3 ft. e. p.
 - 1 vatalé:¹⁶ 12 kr. e. p.
 - 3 kutaknál válú: 2 ft. 24 kr. e. p.
- i) *Henrik majori birkászatnál*
 - 12 sráglya: 3 ft. e. p.

¹⁶ Csobolyó, palackforma kis ivóedény.

- 41 ketrecz: 4 ft. 6. kr. e. p.
 30 etető válú: 10 ft. e. p.
 5 falon lógó: 1 ft 15 kr. e. p.
 2 puttony: 30 kr. e. p.
 1 karró: 1 ft [!] 12. kr. e. p.
 6 sóválú: 3 ft. e. p.
 1 vízválú: 2 ft. e. p.
- k) *Barátföldi birkászatnál*
 6 birka sráglya, hosszu: 3 ft. e. p.
 18 birka sráglya, rövid: 5 ft. 24 kr. e. p.
 18 etető válú: 15 ft. e. p.
 10 három fás etető válú: 8 ft. 20 kr. e. p.
 8 sós válú: 6 ft. 40 kr. e. p.
 34 bárányozó ketrecz: 3 ft. 24 kr. e. p.
 7 etető sráglya: 1 ft. 24 kr. e. p.
 50 karró: 2 ft. e. p.
 2 vízválú: 1 ft. 36. kr. e. p.
 2 üst kazán birkák mosására: 40 ft. e. p.
- l) *Kis Nyilasi birkászatnál*
 16 hosszu sráglya: 5 ft. 20. kr. e. p.
 5 bárány etető válú: 45 kr. e. p.
 10 etető válú: 3 ft. 20 kr. e. p.
 18 falonlógó: 3 ft. 36 kr. e. p.
 25 karró: 1 ft. 15 kr.
 30 birkanyíró ketrecz: 3 ft. e. p.
 4 kis válú: 24 kr. e. p.
 4 sózó válú: 25 kr. e. p.
 2 víz válú: 1 ft. 36 kr. e. p.
- m) *Béla majori birkászatnál*
 2 hosszu sráglya: 1 ft. e. p.
 12 rövidebb sráglya: 3 ft. 36 kr. e. p.
 1 deszka sráglya: 10 kr. e. p.
 24 ketrecz: 9 ft. 36 kr. e. p.
 6 etető válú fenyőből: 6 ft. e. p.
 5 etető válú deszkából: 2 ft. 30 kr. e. p.
 1 lajtorja: 24 kr. e. p.
 1 faragó szék: 10 kr. e. p.
 1 széna mettzó: 1 ft. e. p.
 1 szalma hordó sráglya: 10 kr. e. p.
 1 burgonya hordó láda: 6 kr. e. p.
 16 etető deszka válú: 8 ft. e. p.
- Szt. Miklósi kerületben
- n) *Szt. Miklósi birkás keze alatt*
 12 hosszu sráglya: 10 ft. e. p.
 10 kisebb sráglya: 3 ft. e. p.
 14 vonyó sráglya 2 ft. 38 kr. e. p.
 9 kisebb sráglya: 1 ft. 48. kr. e. p.
 8 deszka sráglya: 2 ft e. p.
 116 rekesztő deszkák: 11 ft. 36 kr. e. p.
 16 falonlógó sráglya: 1 ft. 36 kr. e. p.

- 30 fal melletti sráglya: 3 ft. e. p.
 8 gömbölyű fa szál: 48 kr. e. p.
 16 kettős etető: 2 ft. 24 kr. e. p.
 8 etető jászol: 1 ft. 36 kr. e. p.
 14 zab etető válú: 2 ft. 48 kr. e. p.
 4 sós etető válú: 3 ft. 20 kr. e. p.
 2 kis etető válú: 20 kr. e. p.
 3 sulyok:¹⁷ 9 kr. e. p.
 3 faragó szék: 18 kr. e. p.
 34 kos rekeszek: 34 ft. e. p.
 1 burgonya mettző: 30 ft. e. p.
- o) *Pál majori birkászatnál*
- 17 falon lógó etető sráglya: 1 ft. 42 kr. e. p.
 1 három fás: 30 kr. e. p.
 8 rekesztő: 48 kr. e. p.
 2 sulyok: 6 kr. e. p.
 2 faragó szék: 12 kr. e. p.
 1 öreg fejsze: 30 kr. e. p.
 1 szekercze: 15 kr. e. p.
 1 vonyó kés: 6 kr. e. p.
 2 nagy fúró: 12 kr. e. p.
 2 kis fúró: 6 kr. e. p.
 1 fűrész: 1 ft. e. p.
 1 vésű: 6 kr. e. p.
 1 széna hordó sráglya: 6 kr. e. p.
 2 vas vella: 30 kr. e. p.
 3 sós vállú: 1 ft. e. p.
 1 víz vállú: 15 kr. e. p.
 1 lajtorja: 15 kr. e. p.
- p) *Szt. Miklósi majorban*
- 3 sráglyás kocsi: 42 ft. e. p.
 4 lógó kocsi: 60 ft. e. p.
 4 vödör: 2 ft. e. p.
 2 finak:¹⁸ 30 kr. e. p.
 2 rosta: 16 kr. e. p.
 2 lapát: 6 kr. e. p.
 2 lámpás: 24 kr. e. p.
 2 vas vella: 30 kr. e. p.
 2 fa vella: 6 kr. e. p.
 2 pokrócz: 1 ft. e. p.
 2 lókefe: 12 kr. e. p.
 2 vakaró: 12 kr. e. p.
 2 lajtorja: 30 kr. e. p.
 6 lóra való szerszám: 24 ft. e. p.
 8 kötőfék: 28 kr. e. p.
- q) *sós kamarában*

¹⁷ Nyeles döngölő.

¹⁸ Malombeli vámszedő mérték-edény; ivóedény, pohár.

- 1 só örlő: 1 ft. 12 kr. e. p.
- 1 mész mérő: 12 kr. e. p.
- 2 fedeles vindaly:¹⁹ 36 kr. e. p.
- 1 rudas mázsa: 5 ft. e. p.
- 1 szetska mettző: 1 ft. 30 kr. e. p.
- 4 békók: 1 ft. e. p.
- 1 üst fazék: 2 ft. e. p.
- 1 zsiros hordó: 1 ft. e. p.
- 1 2½ akós üst fazék: 6 ft. e. p.
- 1 kisebb üst fazék: 4 ft. e. p.
- 1 tejes kád: 1 ft. e. p.
- 7 tehén láncz: 3 ft. e. p.
- 1 burgonya mettző: 35 ft. e. p.
- 1 csöngő: 6 kr. e. p.
- 1 zabos láda: 12 kr. e. p.
- 1 sajtoló asztal: 30 kr. e. p.

r) *faragó szobában*

- 6 vas eke minden készülettel: 42 ft. e. p.
- 6 fa eke: 6 ft. e. p.
- 9 ösztöke: 27 kr. e. p.
- 6 szekér minden készülettel: 84 ft. e. p.
- 6 szekér eke: 6 ft. e. p.
- 1 henger: 1 ft. e. p.
- 2 taliga láda: 30 kr. e. p.
- 1 Cultivator: 10 ft. e. p.
- 1 Extirpator: 10 ft. e. p.
- 2 fogas: 2 ft. e. p.
- 2 borona: 30 kr. e. p.
- 1 nád kasza: 3 kr. e. p.
- 12 ökör láncz: 3 ft. e. p.
- 2 sráglyás vella: 6 ft. e. p.
- 20 széna hányó fa vella: 1 ft. e. p.
- 6 vas vella: 1 ft. 30 kr. e. p.
- 1 nagy széles fűrész: 1 ft. e. p.
- 1 kisebb fűrész: 30 kr. e. p.
- 3 nagy furó: 18 kr. e. p.
- 4 kisebb furó: 24 kr. e. p.
- 3 szekercze: 45 kr. e. p.
- 1 hosszú láncz: 1 ft. e. p.
- 1 vonyó kés: 6 kr. e. p.
- 1 kasza kalapács: 26 kr. e. p.
- 1 szekér kenyőcs tartó: 2 kr. e. p.
- 1 szán: 1 ft. 30 kr. e. p.
- 1 széna mettző: 1 ft. e. p.
- 1 ökör harang: 6 kr. e. p.
- 6 hátulsó kötél: 1 ft. 12 kr. e. p.
- 6 első kötél: 36 kr. e. p.

¹⁹ Vindely = túrós, vajas, zsiros bödön.

- 20 nyak vas szeg: 2 ft. e. p.
 2 öreg fejsze: 40 kr. e. p.
 2 ásó: 30 kr. e. p.
 1 kézi fejsze: 10 kr. e. p.
 1 harapó fogó: 12 kr. e. p.
 1 czirkalom:²⁰ 6 kr. e. p.
 3 vésű: 18 kr. e. p.
 1 köszörű kő: 24 kr. e. p.
 1 faráspu:²¹ 6 kr. e. p.
 1 szegletvas: 10 kr. e. p.
 1 fűrész ráspu: 6 kr. e. p.
 1 három szeglet: 4 kr. e. p.
 1 kézi fűrész: 20 kr. e. p.
- s) *gabona raktárban*
- 2 szelelő rosta: 10 ft. e. p.
 2 eresztő rosta: 12 ft. e. p.
 1 vasas egész mérő: 2 ft. e. p.
 1 vasas fél mérő: 1 ft. e. p.
 1 vasas negyed mérő: 45 kr. e. p.
 10 fa lapát: 30 kr. e. p.
 24 seprő: 12 kr. e. p.
 22 nyíró olló: 7 ft. 20 kr. e. p.
 16 zsák: 6 ft. 24 kr. e. p.
 1 tizedes mázsa minden nehezékkal: 60 ft. e. p.
- t) *szesz gyárban*
- 10 malátás kád: 100 ft. e. p.
 1 burgonya-gőzös: 10 ft. e. p.
 1 víz forraló csőbör: 12 e. p.
 1 előmelegítő: 40 ft. e. p.
 1 szesz főző csőbör: 12 e. p.
 1 víz tartó kád: 40 ft. e. p.
 1 szeszcsőbör: 12 ft. e. p.
 1 burgonya mosó kád: 3 ft. e. p.
 3 vasas fertályok 2 ft. 15 kr. e. p.
 1 nagyobb gőz kazán: 140 ft. e. p.
 1 kisebb gőz kazán: 35 ft. e. p.
 4 maláta keverő: 12 kr. e. p.
 8 réz csap: 10 ft. e. p.
 1 kettős fenekű üst tányér: 30 ft. e. p.
 1 pálinka hűtő, egy üst kígyózáttal: 40 ft. e. p.
 1 meleg mérleg a gőzösnél: 3 ft. e. p.
 1 vas vella: 6 kr. e. p.
 1 tűz vonyó: 6 kr. e. p.
 1 burgonya vonyó kapa: 6 kr. e. p.
 1 pálinka mérleg: 1 ft. 10 kr. e. p.
 1 burgony mérő: 1 ft. e. p.

²⁰ Kőrző.

²¹ Fareszelő.

- 1 hordó bilyeg G. Z. betűvel 0–9 számig: 1 ft. e. p.
 1 itze és verdung:²² 15 kr. e. p.
 1 töltésér és hébér: 12 kr. e. p.
 1 hűtő: 16 ft. e. p.
- u) *majoros kocsi színben*
 1 tengeri morzsoló gép: 15 ft. e. p.
 1 szetska mettző: 30 ft. e. p.
 1 nagyobb fecskendő: 100 ft. e. p.
 1 kisebb fecskendő: 20 ft. e. p.
 1 lajt: 3 ft. e. p.
 3 kis lajtok robotosok után: 30 kr. e. p.
 1 bor eresztő fa pinczéhez: 30 kr. e. p.
 2 kocsi emelő kecske: 16 kr. e. p.
- v) *kertész keze alatt*
 8 nagyobb öntöző kánna: 6 ft. 24 kr. e. p.
 2 kisebb öntöző kánna: 1 ft. 36 kr. e. p.
 3 hegyes ásó: 1 ft. e. p.
 2 merő ásó: 50 kr. e. p.
 1 széles kapa: 12 kr. e. p.
 4 középszerű kapa: 6 kr. e. p.
 2 csákány kapa: 12 kr. e. p.
 2 nagy kapa: 12 kr. e. p.
 2 kisebb kapa: 6 kr. e. p.
 3 ganyé hányó vas vella: 18 kr. e. p.
 4 út nyeső: 12 kr. e. p.
 1 eke nemü gyep nyeső: 30 kr. e. p.
 1 fa lapát: 3 kr. e. p.
 2 talitska: 20 kr. e. p.
 1 kézi fűrész: 20 kr. e. p.
 2 sövény nyeső olló: 30 kr. e. p.
 1 kettős lajtorja: 30 kr. e. p.
 30 melegágy ablakok: 16 ft. e. p.
 1 nagyobb fejsze: 12 kr. e. p.
 1 kisebb fejsze: 6 kr. e. p.
 1 széles fejsze: 8 kr. e. p.
 1 elő fa fűrész: 6 kr. e. p.
 1 kerti sinór: 6 kr. e. p.
 1 harapófógó: 6 kr. e. p.
 1 gereblye furó: 4 kr. e. p.
 1 deszka furó: 2 kr. e. p.
 2 törő vas: 6 kr. e. p.
 1 útnyeső gép: 30 kr. e. p.
 18 melegágy párkányok: 7. ft. 12 kr. e. p.
 1 kis asztal: 12 kr. e. p.
 1 ültető asztal: 6 kr. e. p.
 1 köszörű kő: 10 kr. e. p.
 1 kis zsámoly: 3 kr. e. p.

²² 1 icce = kb. 0.8 liter; 1 verdung ennek a negyedrésze, kb. 0,2 liter, a német *Vierding*ből.

- 1 vas kályha: 1 ft. 30 kr. e. p.
 10 lapát székek: 1 ft. e. p.
 1 kanapee: 1 ft. e. p.
 1 asztal nagyobb: 40 kr. e. p.
 1 asztal kisebb: 20 kr. e. p.
 4 ásók: 1 ft. e. p.
 2 kapa: 30 kr. e. p.
 1 üvegmettző gyémánt: 10 ft. e. p.
 1 meleg mérleg: 2 ft. e. p.
- w) *tégla vetőnél*
 8 kapa: 48 kr. e. p.
 3 csákány kapa: 36 kr. e. p.
 6 □ tégla minta: 18 kr. e. p.
 16 közönséges minta: 48 kr. e. p.
 2 ágú vas vella: 30 kr. e. p.
 2 üres tégla minta: 6 kr. e. p.
 2 cserép sindely minta: 6 kr. e. p.
 6 talitska: 1 ft. 12 kr. e. p.
 1 tűz piszkáló: 10 kr. e. p.
 3 dolgozó asztal: 36 kr. e. p.
 1019 cserép sindely szárító deszkák: 17 ft. e. p.
 2 eresztő deszka: 6 kr. e. p.
 1 vödör: 1 ft. 30 kr. e. p.
 1 lapát: 3 kr. e. p.
- x) *présháznál*
 8 törköly hordó: 3 ft. 12. kr. e. p.
 2 nagykád: 6 ft. e. p.
 11 birka mosó kád: 22 ft. e. p.
 1 puttony: 2 ft. e. p.
 1 ásó s 1 kapa: 36 kr. e. p.
 4 muszokoló kosár:²³ 24 kr. e. p.
 4 muszoló:²⁴ 6 kr. e. p.
 1 nagy prés: 20 ft. e. p.
 1 kisebb prés: 15 ft. e. p.

A gazdasági eszközöknek összes értéke: 3417 ft 37 kr.

XI.

Tüzelő fa és épületi anyagok

- 62 ½ öl kemény fa a 6 ft.: 372 ft 30 kr.
 76 öl lágy fa a 4 ft.: 304 ft. e. p.
 1 ½ csök: a 3 ft.: 3 ft. 30 kr. e. p.
 131 kemény rőzse – 100ad a 6 ft.: 7 ft. 51 kr.
 58 lágy rőzse – 100^{ad} a 4 ft: 2 ft. 19 kr. e. p.
 22 szál keményfa a 2 ft.: 44 ft. e. p.
 14 szobor keményfa a 1 ft.: 14 ft. e. p.
 33 szobor lágy fa a 30 xr.: 26 ft. 30 kr. e. p.

²³ Szőlőzúzó kosár.

²⁴ Szőlőzúzó fa.

62 földél fa a 6 xr.: 6 ft. 12. kr. e. p.
 79000 fűzek 1000 a 1 ft. 36 xr.: 126 ft. 24 kr. e. p.
 14 mérő oltott mész a 18 xr.: 4 ft. 12 kr. e. p.
 4890 égetett cserép sindely 1000^{ét} a 12 ft.: 58 ft. 40 kr. e. p.
 115 üreges cserép 1000^{ét} a 2 xr.: 3 ft. 50 kr.
 31150 égetett téglá 1000^{ét} a 8 ft.: 249 ft. 4 kr. e. p.
 48600 mórteglá 1000^{ét} a 1 ft. 36 xr.: 77 ft. 45 kr. e. p.
 10000 cserép sindely 1000^{ét} a 2 ft 48 xr.: 28 ft. e. p.
 35 darab másod rendezetű deszka a 20 xr.: 11 ft. 40 kr. e. p.
 4 darab közönséges rendezetű deszka a 12 xr.: 48 kr. e. p.
 16 darab fenyő szál a 3 ft.: 48 ft.
 A tüzelő fa és épületi anyagok summája: 1389 ft. 15 kr. e. p.

XII.

Gyümölcs és egyéb nevendék fák

- a) *Szent Miklósi kerületben* vettetett 20 pozsonyi mérő makk, 8 itze akáczi fa mag, – különbözőféle gyökeretlen ültetvények rakattal 10000 darab, – leszántatott pedig 2500 gyökeres akáczi fa, – úgy szinte kiültetett 500 darab szeder, – 600 pálma, s akáczi, 1500 darab éger fa.
- b) *Baráthföldön* elvetett 4 pozs. mérő makk, elültetett pedig 300 nagyobb, s 4500 apróbb akáczi, és 300 szederfa.
- c) *Lébényben* szinte elvetett 39 ⁵/₈ pozs. mérő makk, – 24 ¹/₂ itce akáczi mag, – 10 font jávor, és 10 font körös fa mag, – különbözőféle 12000 aupferek, – 1200 darab szeder, – 1200 akáczi, – 1200 pálma, – 150 füz fa és 5000 darab égerfa. Ezekon kívül még nemesebb fák is a gyümölcsös kertekben feljegyeztenek találtaknak, és részént fa iskolában szilasi és bormászi gyümölcsös kertekben kiültetvék, ú. m.
 - 180 darab alma és körtve a 30 xr.: 90 ft. e. p.
 - 170 darab szilva, barack, cseresnye s meggy a 24 xr.: 68 ft. e. p.
 - 700 darab szederfa, nagyobb a 10 xr.: 116 ft. 40 kr. e. p.
 - 1500 darab szederfa, apróbb 100^a a 1 ft.: 15 ft. e. p.
 - 400 darab körte a 12 xr.: 80 ft. e. p.
 - 120 darab alma a 12 xr.: 24 ft. e. p.
 - 30 darab barack a 1 ft.: 30 ft. e. p.
 - 45 darab törpe gyümölcs fák a 1 ft.: 45 ft. e. p.
 - 1400 szilvafák a 10 xr.: 233 ft. 20 kr. e. p.
 - 380 darab alma és körtve a 20 xr.: 126 ft. 40. kr. e. p.
 - 45 darab cseresnye és meggy a 20 xr.: 15 ft. e. p.
 - 2000 akáczi fák 100^a a 1 ft.: 20 ft. e. p.
 - 100 darab kletzia a 5 xr.: 8 ft. 20 kr. e. p.
 - 1200 darab üveg házi növények a 10 xr.: 200 ft. e. p.

Ezen megnevezett és fentebb elősorolt faültetvényeknek megszerzésekre kész pénzbeli kiadás itt feljegyeztetik: 70 ft. 12 kr. e. p.

Ugyan ezeknek ültetésekre, tuskéveli bekötözésekre, gyomlálásokra s egyéb gondviselésökre fordítottak 2571 gyalogos robotok, melyek úrbéri áron számítván tesznek: 428 ft. 30. kr. e. p.

A nevendék és gyümölcsös fáknak öszves értéke: 1570 ft 42 kr. e. p.

XIII.

Allodiális és úrbéri birtok

Az uradalmi, úgy mint a jobbágyi birtok minden ingatlan vagyona nézve semmi változást – kivéven némely felszegéseket – nem szenvedvén, valamint a robotok és szolgálatok az 1837^{dik} évi öszveírásban fel vett állapotban találatnak.

XIV.

Haszonbérek és más kiváltsági jövedelmek

- Szent Miklósi
 - vendégfogadó: 466 ft. e. p.
 - halászat: 64 ft. e. p.
 - bolt: 27 e. p.
 - sütő házbér: 12 e. p.
 - asztalos: 24 e. p.
- Rápcza hidvámi jövedelem: 24 ft. e. p.
- Szt. Miklósi, lébenyi s baráthföldi szántóföldekből: 644 ft 30 kr. e. p.
- Lébenyi
 - vendégfogadó: 841 ft. e. p.
 - bolt és sóarulás: 204 ft. e. p.
 - halászat: 72 ft. e. p.
 - kovács műhely: 5 ft. e. p.
 - vásári jövedelem: 12 ft. e. p.
 - és Szt. Miklósi mészárszék: 242 ft. e. p.
 - rétekből: 5752 ft. 30 kr. e. p.
- Baráthföldi
 - vendégfogadó: 700 ft. e. p.
 - sertvés hujják [!]: 18 ft. e. p.

Haszonbérek és egyéb kiváltsági jövedelmeknek öszves sommája: 9108 ft. e. p.

XV.

A gazdaság nagyobb jövedelmezése

A gazdaság nagyobb jövedelmezése tekintetéből a fenék és árvizek kártákonysága elmellőzése főbb s legcélyszerűbb eszköznek tekintvén, nem csak a már fenn álló és az előbbi öszveírásokban feljegyezve látható csatornák és árkok kitisztítván, jó karban tartattak, hanem ezen le folyó év alatt is több csatornák és árkok ujjonnan ásattván, ezen munkára fordított ebbéli költségek s kiadások itt jegyzetbe vétetnek, nevezetesen:

A hanyban 850 öl kanális javítások, mind kanális ásásra, mind árkok tisztogatásra robot erőből fordítottak 879 gyalog napszám, úrbéri áron számítva tesznek: 146 ft. 30 kr. e. p.
 A víz csatornák ásására s árkok tisztogatására fordított öszves költségek: 180 ft. 37 kr. e. p.

XVI.

*Házi Bútorok Első Emeletben,
Ebédlőben*

34 Kemény nádas szék
 1 Credenz szekrény diófából
 60 Hosszu Champagner üveg
 26 Tokai üveg
 4 Közönséges szeszüveg (Stein...)

- 20 Köszörült szeszüveg
 1 Ő Exellentiaja ivó pohara
 21 Köszörültt ivó pohár
 13 Köszörültt itzés palaczk
 1 Ebédlő asztal lágy fából posztóstul
 1 Játszó asztal
 1 Zene szekrény órával
 1 Fa vella 's Kalán
 1 Gyugasz huzó
 9 Kék sótartó üvegből
 10 Porzellain sótartó
 2 Késes kosár
 2 Olaj 's etzet tartó
 1 Szen²⁵ Kalán
 9 Kékszélű porzellain tányér
 26 arany porzellain tányér
 100 arany porzellain tányér virágokkal mellyek közt 10 törött
 32 Közönséges fehér tányér [?] nélkül
 18 Ezüst evő kanál
 1 Ezüst szedő kanál
 12 Ezüst nyelvű kés
 12 Négy águ ezüst vella
 12 három águ ezüst vella
 1 Ezüst tejfől meritő
 1 Fekete nyelvű ezüst halas kés
 1 Ezüst thea szűrő
 1 Ezüst szertartó
 2 Ezüstös hűttő Katlan
 1 Üvegtartó kosár
 4 Üveg harang
 1 Nagy hűttő katlan
 11 Fekete nyelvű kés
 24 Üveges gyugasz
 Hamverő tartóstól
 1 Kemény oldalas asztal
 12 Ezüstös Gyertjatartó
 10 Függyöny
 1 Függyő lámpás övegből
 14 Kávés kanál
 18 Arany szélű Kávés edény 's csésze
 11 Gyümölcs tányér
 1 Tejfölös ibrik
 2 Thea ibrik
 2 1 nagy és 1 kis hordó eszköz
 20 Brillantos szeszüveg (Stein...)
 20 Nagy gömbölyü szeszüveg
 10 Finomabb szeszüveg

²⁵ Mustáros kanál.

- 3 Brilláns ivó pohár
- 4 Kék seres korsó
- 7 Brilláns kis palack
- 1 Asztal ékesség
- 2 Bádogos hűtő
- 2 Közönséges hűtő sajtár bádogból
- 8 Közönséges meszeles üveg²⁶
- 24 Üveges fagylalt edény
- 1 Hűtő Katlan rézből
- 2 Virágos kosár Porcellánból
- 1 Lány[fa] üvegtartó Almárium

Ebédlő melletti szobában

- 2 Sárga politúrozott ág
- 2 Szalma zsák
- 2 Matracz vánkostól
- 1 Fehér ágyterítő
- 2 Polit. sárga éjjeli szekrény edényestül
- 1 Fiókos szekrény
- 1 Kicsiny polit. sárga szekrény
- 1 Lány[fa] mosó asztal
- 2 Mosó edény üvegestől
- 3 Nagy aranyszélű kép
- 6 Kicsiny aranyszélű kép
- 1 Kép polit. rárával
- 1 polit. fekete téntatartó

Melletti szobában

- 1 Polit. barna ág állás
- 1 szalma zsák
- 1 Matracz vánkostól
- 1 Fehér ágyterítő
- 1 Pol. barna éjjeli szekrény
- 1 Csizma huzó
- 1 Pol. barna fiokos szekrény
- 1 Polit. kisasztal
- 1 Diván 3 vánkossal
- 3 Polit. szék vánkostól
- 1 Polit. pökő láda
- 1 Mosó edény üvegestől
- 1 Éjjeli szekrény
- 2 Fügöny

²⁶ Egy meszely hozzávetőleg négy decinek felel meg.

Elő szobában

- 1 Ágyállás lágy fából
- 1 Szalma zsák
- 1 Matracz
- 1 Fiókos szekrény lágy fából
- 1 Éjjeli szekrény
- 1 Szék támasz nélkül
- 1 Mosó edény üvegestől

Gróf Henrik előszobájában

- 1 Ágyállás lágy fából
- 1 Szalma zsák
- 1 Matracz vánkostól
- 1 Ágyterítő
- 1 Polit. barna fiókos szekrény
- 1 Mosó asztal viasz vászonnal borítva
- 1 Mosó edény poharastól
- 1 Hamuszínű lágy[fa] szék
- 1 Hamuszínű lágy[fa] asztal
- 1 Éjjeli edény
- 1 Pökö láda
- 1 Kép politúrozott rámával
- 1 Fegyver és csizma talap

Gróf Henrik műszobájában

- 1 Polit. barna író asztal
- 5 Karszék bőrből
- 1 Iromány talapja
- 1 Polit. barna kis asztal
- 2 Fekete kis asztal lágy fából
- 1 Polit. Droumeau [Trumeau?] ²⁷
- 1 Pökö láda
- 1 Polit. sárga kályha pad
- 1 Polit. játzó asztal zöld pósztóval
- 6 Függőny vereses

Háló szobában

- 1 Zöld ágyállás zöld függönyökkel
- 2 Matracz
- 1 Matracz vánkos
- 1 Szalma zsák
- 1 Fehér ágyterítő
- 1 Polit. barna éjjeli szekrény edénnyel

²⁷ Utóbbi két jelentéssel is bír: lábon álló nagy tükör; alacsony kétajtós szekrény.

- 1 Csizma huzó
- 1 Mosó asztal zöld boritékkal
- 1 Készörültt ivó pohár
- 1 Polit szekrény [...]
- 1 Kemény asztal kemény fából
- 1 Hálószék bőrbül
- 2 Vánkosos szék
- 1 Kályha talap
- 1 Ruha tartó
- 1 Tükör aranyos rámával
- 1 Tükör polit. rámával
- 1 Pökő láda
- 1 Pol. barna Bidet
- 1 Hamvevő tartástól

Kis ebédlő szobában

- 1 Hamuszinü ebédlő asztal lágy fából
- 1 Kis kemény asztal
- 1 Polit. barna credenz Almárium
- 1 Polit. barna könyvtartó
- 6 Szék zöld boritékkal
- 4 Fügöny 2 fehér, 2 veres
- 1 thea maschina pakfongból²⁸
- 1 Ezüstös kis harang

Gróf Pál szobájában

- 1 Polit. sárga ágyállás
- 2 Szalma zsák
- 2 Matrácz
- 1 Ágyterítő
- 1 Polit. sárga éjjeli szekrény
- 1 Polit. sárga fiók szekrény
- 1 Polit. sárga pökő láda
- 2 Polit. mosó asztal
- 1 Bidet
- 1 Polit. fekete ténta tartó
- 1 Kép aranyos rámával
- 1 Tükör ezüstös
- 1 Kék Díván 3 vánkossal
- 1 Kék Kanapee
- 4 Kék hálószék
- 1 Hálószék bőrbül
- 3 Kék vánkosos szék
- 1 Polit. sárga nagy asztal
- 1 Polit sárga kis asztal

²⁸ Alpakka.

- 1 Íróasztal
- 10 Kék függöny
- 1 Lavór korsóstól
- 1 Polit. barna szekrény
- 1 Éjjeli edény

Elő szobában

- 1 Ágyállás lágy fából
- 1 Szalma zsák
- 2 Matracz
- 1 Matracz vánkos
- 1 Ágyterítő
- 1 Politúrozott barna fiókos szekrény
- 1 Veressel festett ruha szekrény
- 1 Polit. éjjeli szekrény
- 1 Éjjeli edény boritékkal
- 1 Avit. Kanape
- 1 viaszvászonnal borított asztal lágy fából
- 1 Éjjeli szekrény edényestől
- 1 Mosóasztal viaszvászonnal borítva
- 2 Szék lágy fából
- 1 Lavoir palaczk poharastól
- 1 Kistükör polit. rámával

Kis szobában

- 3 Kanape 1 vánkossal
- 4 Függöny
- 1 Asztal kemény fából borítva
- 1 Kép-óra aranyos rámával
- 3 Tájkép aranyos rámával
- 3 Kiskép aranyos rámával
- 1 Könyvtartó

*Nagy Szálában*²⁹

- 1 Nagy oldaltükör
- 2 Lámpás sárga rézből
- 1 Óra
- 2 Nagy függő lámpás
- 1 Polit. hosszú asztal
- 1 Kettős Kanape angol vászonnal borítva
- 4 Oldal Kanape boritékkal
- 1 Oldal Kanape támasz nélkül
- 8 Hálószerk
- 12 Vánkosos szék

²⁹ Nagy szalonban.

- 1 Billiard asztal kék posztóstul
- 2 Billiard lámpás
- 3 Háromlábú szék
- 3 Nagy kép aranyos rámával
- 1 Kis kép
- 2 Márvány köves asztal
- 1 Tüzfogó
- 1 Tüz hidró³⁰ vas
- 1 Fújtató
- 1 Tüzállás (talap)
- 1 Fa puttony
- 2 Kézi lámpás
- 1 Hamvevő tartóstól
- 1 Zongora
- 6 Függöny

Szála melletti szeglet szobában

- 2 Kanapee támasszal
- 2 Szegletszék
- 1 Négyszeglet Szélesszék
- 1 Asztal kék posztóstól
- 1 Porcellain eszköztalap diófából
- 8 Szék boritékkal
- 1 Függő lámpás
- 1 Dáma tábla (Damenbrett)
- 3 Gömbölyü porcellain csésze
- 12 Nagyobb kávé edény 's csésze
- 12 Kisebb Kávé edény 's csésze
- 12 thea edény 's csésze
- 1 Cukor tányér fődél nélkül
- 2 Cukor csésze hosszukás
- 2. Gömbölyü csésze födelestül
- 12 Kék porcellain tányér
- 12 Tojás-pohár
- 5 Kánná 4 fődéllel, 1 a' nélkül
- 2 1 nagy 's 1 Kis edény
- 1 Thea maschina pakfongból
- 1 Gömbölyü asztal
- 12 Függöny
- 6 Függöny rud, aranyos gombbal
- 1 Háló Kanapee 3 vánkossal

Első emeleti folyosón

- 1 Spanyololdal
- 1 Hosszú asztal lágy fából

³⁰ Régi magyar ige, jelentése söpör, sodor.

- 1 Lábzsámoly
- 1 Szerviette Prézsz
- 1 Garderobe szekrény lágy fából
- 1 Gyermek asztal
- 1 Viasz vászonnal borított mosó asztal

Földszinti szobákban
Gróf Alfréd szobájában

- 1 Polit. barna ágy
- 1 Szalma zsák
- 1 Matracz vánkostul
- 1 Fehér ágyteritő
- 1 Éjjeli szekrény edényestül
- 1 Polit. barna íróasztal
- 1 Polit. fiókos szekrény
- 1 Kanapee
- 1 Polit. barna asztalka
- 1 Író szekrény
- 1 Mosó asztalka
- 1 Lavoír, palaczk 's pohár
- 1 Virágos asztalka
- 3 Nád szék
- 1 Fegyver állás
- 1 Tükör polit. rámával
- 2 Fügöny

Melletti szobában

- 5 Polit. barna könyvszekrény
- 2 lágy fából szekrény
- 1 lágyfa almárium
- 1 Fiókos szekrény
- 1 Kis szekrény
- 1 Polit. barna könyvtartó
- 1 Szekrény (Aufsatzkasten)

Földszinti szála

- 1 Polit. barna asztal
- 1 Polit. barna támasz pad

Író szobában

- 2 Ágyállás lágy fából
- 2 Szalma zsák
- 3 Matracz
- 2 Matracz vánkoss
- 1 Asztal kemény fából
- 2 Ágyteritő

- 2 Éjjeli szekrény edényestől
- 1 Író asztal
- 1 Mosó asztal
- 1 Polit. barna fiókos szekrény
- 4 Nádas szék
- 1 Pökő láda
- 1 Lavoir, palack 's pohár
- 1 Tükör
- 2 Függöny

Második szobában

- 2 Polit. barna ágyállás
- 2 Szalmazsák
- 2 Matracz vánkostól
- 2 Ágyterítő
- 2 Éjjeli szekrény, 1 polit. 1 hamuszinű
- 1 Polit. barna gömbölyű asztal
- 1 Kanapee boritékkal
- 1 Hamuszinű asztal
- 1 Polit. mosó asztal
- 1 Polit. barna fiókos szekrény
- 3 Vánkosos rozsz szék
- 2 Lavoir 1 palaczk, 2 pohár
- 6 Függöny
- 1 Tükör polit. rámával
- 1 Spanyol oldal

Szakácsnő szobájában

- 3 Ágyállás lágy fából
- 3 Szalma zsák
- 3 Matracz vánkostól
- 3 Ágyterítő
- 1 Fiókos szekrény lágy fából
- 1 Fiókos kis szekrény lágy fából
- 1 Kemény szekrény
- 1 Lágy szekrény (Hängkasten)³¹
- 1 Credenz szekrény
- 1 Asztal kemény fából
- 2 Asztal lágy viaszos vászonnal borít
- 6 4 bőr – 2 vánkossos szék
- 2 Kistükör polit. rámával
- 2 Pökő láda
- 1 Lavoir poharastól
- 1 Éjjeli szekrény

³¹ Akasztós szekrény.

Inas szobában

6 Ágyállás lágy fából
 6 Szalma zsák
 7 Matracz
 6 Matracz vánkös
 7 Bórszék
 1 Puha szék
 1 Puha fiókos szekrény
 1 Író szekrény zsámolyostól
 1 Ivó korsó-lavoir
 1 Puha gömbölyű asztal
 3 Puha talap

*Alsó oldalas épület**1^{ső} szobában*

2 Polit. sárga asztal
 2 Polit. sárga szék
 4 nádas szék
 1 vánkösös háló szék
 1 Polit. barna gyermek ágy
 1 puha gyermek ágy
 2 Szalma zsák
 2 Matracz
 1 Polit. barna éjjeli szekrény

2^{dik} szobában oldalas mellett

3 Puha ágyállás
 1 Szalma zsák
 1 Matracz
 2 Avit szék kék boritékkal
 4 Nádas szék
 1 Asztal kemény fából
 1 Hamuszínű éjjeli szekrény
 1 Ék.asztal puha fából

2^{dik} szobában

1 Polit. barna ágyállás
 1 Szalma zsák
 1 Matracz vánkostól
 1 Ágyterítő
 1 Polit. veres éjjeli szekrény edényest
 1 Polit. sárga asztalka
 1 Polit mosó asztalka
 1 Polit. fiókos szekrény
 3 Polit. nádas szék
 1 Pökő láda

1 Tükör
1 Lavoir, palaczk 's pohár

3^{dik} szobában

1 Polit. barna ágyállás
1 Szalma zsák
1 Matracz vánkostól
1 Fehér ágyterítő
1 Polit. barna éjjeli szekrény
1 Polit. sárga fiókos szekrény
1 Polit. asztalka
1 Polit. mosó asztalka
4 Polit. nádas szék
1 Polit. pökő láda
1 Lavoir, palaczk 's pohár

4^{dik} szobában

1 Polit. barna ágyállás
1 Szalmazsák
1 Matracz vánkostól
1 Polit. barna fiókos szekrény
1 Polit asztalka
1 Polit. mosó asztalka
3 Polit. sárga szék
1 Pökő láda
1 Lavoir, palaczk, 's pohár

5^{dik} szobában

1 Polit. barna ágyállás
1 Szalmazsák
1 Matracz vánkostól
1 Pol. barna fiókos szekrény
1 Pol. asztalka
1 Pol. mosó asztalka
1 Pol. fiókos szekrény
1 Pol. éjjeli szekrény edényestül
4 Pol. nádas szék
1 Pökő láda
1 Lavoir, palaczk, pohár
1 Törött tükör
1 Ágyterítő

6^{dik} szobában

1 Puha ágyállás
1 Szalmazsák
1 Matracz vánkostól

- 1 Ágyterítő
- 1 Viasz vászonnal borított asztal
- 1 Puha hoszu asztal

*Felső szárnyas épület
1^{ső} szobában*

- 2 Polit. barna ágyállás
- 2 Szalmazsák
- 3 Matracz
- 2 Matracz vánkös
- 1 Polit. barna éjjeli szekrény edénnyel
- 2. Polit. asztalka
- 1 Polit. mosó asztalka
- 1 Lavoir, 2 palaczk, 1 pohár
- 1 Nagy 's 1 kis tükör
- 6 Vánkösös szék
- 1 Háló szék
- 1 Kanape
- 1 Polit. barna fiókos szekrény
- 1 Pökő láda
- 1 Fehér ágyterítő

2^{dik} szobában

- 1 Kemény ágyállás függönnyel
- 1 Szalmazsák
- 1 Matracz vánkostól
- 1 Ágyterítő
- 1 Polit. éjjeli szekrény
- 1 Polit. asztalka
- 1 Hamuszínű mosó szekrény
- 3 Vánkösös szék boritékkal
- 1 Lavoir, palaczk, 's pohár
- 1 Pökő láda

3^{dik} szobában

- 2 Polit. barna ágy állás
- 2 Szalmazsák
- 3 Matracz
- 2 Matracz vánkös
- 2 Fehér ágyterítő
- 2 Polit. barna éjjeli szekrény
- 1 Polit. függő szekrény
- 1 Polit. fiókos szekrény
- 1 Polit. asztal
- 1 Polit. barna mosó asztal
- 1 Kanape boritékkal
- 1 Hálósék

6 Vánkosos szék boritékkal
 2 1 Nagy 's 1 kis tükör
 2 Lavoir
 1 Palaczk
 2 Ivó pohár
 1 Pökő láda
 1 Bidet

4^{dik} szobában

1 Polit. barna ágyállás
 1 Szalmazsák
 1 Matracz vánkostól
 1 Fehér ágyterítő
 1 Polit. barna fiókos szekrény
 1 Polit. asztalka
 1 Polit. mosó asztalka
 1 Polit. barna éjjeli szekrény edénnyel
 1 Tükör
 1 Pökő láda
 3 Vánkosos szék boritékkal
 1 Lavoir, palaczk, 's pohár
 1 Csizma huzó

5^{dik} szobában

1 Kemény ágyállvány függönnyel
 1 Szalmazsák, matracz vánkos
 1 Ágyterítő
 1 Polit. barna fiókos szekrény
 1 Polit. éjjeli szekrény
 1 Polit. retirade³² szekrény
 3 Vánkosos szék boritékkal

6^{dik} szobában

1 Polit. sárga ágyállás
 1 Szalmazsák
 1 Matracz
 1 Fehér ágyterítő
 1 Polit. barna éjjeli szekrény
 1 Tükör
 1 Polit. barna mosó asztal

7^{dik} szobában

1 Kemény ágyállás függönnyel

³² Árnyékszék.

- 1 Szalmazsák
- 1 Matracz vánkostól
- 1 Ágyterítő
- 1 Puha éjjeli szekrény
- 1 Polit. barna szekrény
- 1 Polit. író szekrény
- 1 Kemény asztalka
- 1 Puha mosó asztalka függönyel
- 1 Lavoir, palaczk 's pohár
- 2 Vánkosos szék
- 1 Puha oldal asztal

8^{dik} szobában

- 1 Polit. barna ágyállás
- 1 Szalmazsák
- 2 Matracz
- 1 Fehér ágyterítő
- 1 Polit. barna magas fiókos szekrény
- 1 Polit. barna író szekrény
- 1 Puha függő szekrény
- 1 Polit barna éjjeli szekrény edényel
- 1 Kemény asztal
- 1 Polit. fiókos mosó asztal
- 1 Lavoir, palaczk, 's pohár
- 1 Tükör
- 1 Kanape boritékkal
- 1 Csizma huzó

Élés kamrában

- 1 Lisztes láda rostélyal
- 1 Hosszukás puha tábla
- 1 Tőke
- 1 Hus akasztó
- 1 Ezet hordó fa abrincsal
- 1 Állás vas függővel

Konyhában

- 3 Állás vas függővel
- 1 Gömbölyü hus szekrény födelestül
- 2 Szűrő
- 30 Caperol födelestül
- 1 Habverő katlan sárga rézből.
- 12 Bádogos caperol födelestül.
- 1 Habverő vessző.
- 4 Planson Caperól földél nélkül
- 2 Planson
- 2 Gőz Kánna

- 2 Torta edény (Torten deiche)
- 2 Bádogos harang, 1 gömbölyü, 1 hosszú
- 3 Hús vágó Tőke
- 1 Törött kis aczél
- 1 Fűszeres szelencze
- 2 Jó edény bádogból
- 2 Merő kalán rézből
- 1 Hab kalán rézből
- 3 Tálaló kalán
- 1 Vas merőkalán
- 1 Sütő kalán
- 1 Reszelő
- 2 Gömbölyü vágó kés
- 1 Palatsinta serpenyő
- 1 Tészta sodró
- 1 Kúlc-s-mérleg
- 1 Mozsár töröstül sárga rézből
- 2 Rosz vas rosta
- 2 Rosz lábos
- 2 Csipő vas
- 2 Lapidzka³³
- 4 Szén vonyó
- 1 Kalán kosár
- 1 Chocolate fazék rézből
- 2 Kávés malom
- 1 Fagylalt szelencze bádogból
- 1 Fagylalt szelencze sárga rézből
- 1 Gömbölyü csésze
- 2 Hosszúkás csésze
- 2 4 szegletes csésze
- 4 Kávés csésze
- 4 Kis kávé kánna
- 2 Nagy kávé kánna
- 6 Cukor tartó
- 1 Kávé-serpenyő
- 1 Tűz-serpenyő
- 2 Gömbölyü leves fazék
- 1 Kicsiny leves fazék
- 2 Sauce csésze födelestül
- 2 Hosszu virágokkal ékesített tál
- 4 Gömbölyü tálaló tál
- 1 Vas pecsenye forgató
- 1 Tüzi macska
- 1 Sütő serpenyő
- 1 Vízi pad
- 1 Mosó pad
- 1 Fa mozsár

³³ Vágódeszka.

- 1 Vágó tőke
- 1 Vizes sajtár
- 2 Vizes zsóter
- 1 Mosó sajtár
- 1 Szűrő
- 1 Hosszú puha pad

Mosó házban

- 1 Katlan rézből
- 1 Hosszú puha pad
- 1 Szűrő
- 3 Fehér ruha kosár
- 1 Téglázó posztó
- 1 Szén vonyó
- 2 Téglázó vas³⁴
- 1 Ruha szárító kötél
- 1 Téglázó vas rosta
- 2 Mosó teknyő állásostól
- 2 Szapuló sajtár

Kotsis szobában

- 1 Puha ágy állás
- 1 Szalma szék
- 1 Matracz vánkostól
- 2 Rosz bőrszék
- 1 Puha fiókos szekrény
- 1 Hamuszinü asztalka

Kastély padlásán

- 12 Közönséges éjjeli szék
- 6 Puha fa szék
- 1 Avit canapee
- 1 Puha ebédlő asztal
- 1 2 szárnyu ajtó üveg nélkül
- 1 Fa hordó sráglya
- 8 Avit szék
- 2 Fehér puha asztal
- 2 Szeglet szekrényecske
- 2 Nagy gömbölyü lámpás
- 6 Négyszegletes [lámpás?]
- 8 Rosz puha ágyállás
- 1 Gyermek ágy
- 1 Tűz rosta 's nyárs
- 8 Puska tok

³⁴ Téglalaakú vasdarab, amit felhevítettek, majd egy tokba helyezve szövetek vasalására használtak.

1 Hamuszínü éjjeli szekrény
4 Spanyol oldal

Istállóban

1 Puha ágyállás
1 Szalma zsák

Lépcső alatti kamrában jobbról

10 Lapát szék
3 Canapee

Garderoibe

7 Nagy finom asztal abrosz
12 Közönséges asztal abrosz
12 Asztal terítő tiszték számára
36 Asztal terítő tiszték számára
325 Uj Serviette az Uraság számára
15 Uj Serviette házi tiszték számára
74 Uj Serviette közönséges[ek] számára
25 Törülköző az Uraság számára
39 Törülköző tiszték számára
39 Törülköző széles
26 Toilette kendő
6 Ablak függöny
8 Fehér éjjeli edény borítékkal
18 Szolgálni való kendő
17 Finom lepedő
2 Kettős lepedő
10 Uj finom vánkoshéj
12 Új finom vánkoshéj házi tiszték számára
49 Lapedő
10 Puha paplan
1 Zöldselem paplan
12 Festett selem paplan
18 Vánkos lószőrből
3 Vánkos szarvasbőrből
10 Tollas vánkos
46 Rosz kötény
27 Rosz dolgozó kötény
7 Lapedő szolgálók számára
15 Vánkos héj szolgálók számára
21 Törülköző
3 Matracz házi tiszték számára
2 Matracz szolgálók számára
16 festett Paplan
9 Lószőr vánkos
4 Ruhatartó kosár

- 4 Köz ezüstös gyertyatartó
 20 Avit gyertyatartó sárga rézből
 2 Avit gyertyatartó ernyővel
 3 közönséges gyertyatartó bádogból
 5 Platírozott³⁵ Hamvévő
 10 Közönséges hamvévő
 5 Fekete hamvévő
 8 Fehér írószer tartó
 1 Fekete írószer tartó állással
 1 Fekete írószer tartó állás nélkül
 6 Lavoit kék szélű
 4 Lavoit fehér
 4 Gömbölyű éjjeli edény
 5 Hosszukás éjjeli edény
 5 Éjjeli edény fül nélkül
 10 Mosó pohár
 1 Itzés palaczk
 2 Oldaltükör
 1 Kép fekete rámával
 1 Szürke szőnyeg
 8 Ernyős lámpás
 2 Uj ernyős lámpás Terrason
 2 Bádogos szurok fákla tartó
 1 Csipő vas
 1 Szénfogó
 1 Kötél font körte nélkül
 3 Vizes korsó
 1 Kő korsó
 2 Spanyol oldal
 1 Sárga réz harang állásostól
 5 Közönséges lámpás
 1 Utazó lámpás
 7 Éjjeli lámpás üvegből
 1 Melegítő serpenyő
 1 Téglázó vas
 1 Thermometre Tok
 2 Seprő
 5 Bádogos lapát
 1 Test fazék czinből
 2 Konyha kefe
 1 Téglázó deszka
 1 Eső köpönyeg
 1 Mángorló
 1 Puha [ágy]állás
 2 Szék bőrből
 9 Szalmazsák
 2 Fehér ruha szekrény

³⁵ Fémmel bevont.

7 Rosz Matrác
Ismétlése az előrebocsátottnak

		ezüst pénzben ft.	kr.
1.	új építési költségek	1839	45
2. szalmában lévő 1843. évi gabona ter- més	9868 kereszt búza	24009	16
	3632 kereszt rozs		
	3155 kereszt árpa		
	3502 kereszt zab		
	800 kereszt köles		
	207 kereszt tönköly		
	226 baglya árpa		
3. szemes jószág	448 mérő búza	4864	24
	147 mérő rozs		
	65 mérő árpa		
	48 mérő zab		
	216 mérő repce		
	29 mérő tönköly		
	12 mérő kölesalja		
	24 mérő ocsú		
	2 mérő bükköny		
	28 mérő lencse		
	80 mérő gubacs		
	100 font angol pörje		
	1390 mérő kukoricza		
7200 mérő burgonya			
4. takarmány	8878 mázsa hanyi széna	9436	52
	3850 mázsa apró széna		
	2210 mázsa sarjú		
	400 mázsa mohar		
	1870 mázsa kevert		
	27 mázsa őszi szalma		
	44 mázsa tavaszi szalma		
	4430 kéve zsup		
	116 kéve nád		
5. lovak	1 darab ménló	302	
	4 darab herélytt ló		
	4 darab kanczaló		
	3 darab 3 eszt. csikó		
	1 darab 2 eszt. csikó		
6.	3 darab számár	12	

		ezüst pénzben ft.	kr.
7. szarvas marhák	54 darab jármos ökör	6159	
	24 darab tehén		
	2 darab bika		
	2 darab 3 éves bika		
	5 darab tinó		
	1 darab üsző		
	20 darab 2 éves tinó		
	2 darab üsző		
	2 darab 1 éves tinó		
	9 darab üsző		
	13 darab idei borjú s üsző		
8. juhok	8334 darab anya juh, öreg ürü, anya s ürü bányók kosokkal együtt	37510	40
9. bőrök	102. darab öreg juh s ürü bőr	62	36
	109 darab bárány bőr		
10. bor, pálinka, s üres hordó	248 akó bor, különféle	1338	24
	2 akó pálinka		
	210 akó üres hordó		
11.	méhek, viasz és sajt	312	52
12.	gazdasági eszközök	3417	37
14.	gyümölcsös s nevendék fák	1570	42
15.	haszonbérek	9108	
16.	vízcsatornák ásására s árkok tisztítására tett költségek	180	37
	összes sommatja	101514	

Ezen 1843^{dik} évi öszveírás az 1842^{dik} évben készülttel öszve hasonlítván, a gazdaságnak gyarapodása vagy kevesedése következendőkben mutatkozik:

	1842 ^{dik} évi becsü ár		1843 ^{dik} évi becsü ár		gyarapodás		kevesedés	
	ezüst pénzben							
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
az ujjon tett épületi költségek	5146	8 ² / ₈	1839	45			3306	23 ² / ₅
szalmában talált gabona	9276	50	24009	16	14732	26		

	1842 ^{dik} évi becsü ár		1843 ^{dik} évi becsü ár		gyarapodás		kevesedés	
	ezüst pénzben							
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
szemes jó- szág burgo- nyával	10511	8	4864	24			5646	44
takarmány	22915	8	9436	52			13478	16
lovak	420		302				118	
szarvas mar- hák	7117		6159				958	
szamár	10		12		2			
juhok 842. évi 785 d. 843. 8334 d.	34855	22	37510	40	2655	18		
bőrök	–		62	36	62	36		
bor 842. évi 469 akó, 843. évi 248 akó	2115		1286	24			828	36
pálinka	20		10				10	
üres hordó 842. évi 120 akó, 843. évi 210 akó	24		42		18			
méhek, viasz és sajt	177	16	312	52	135	36		
g a z d a s á g i eszközök	2831	36	3417	37	586	1		
anyagok (ma- teriálék)	1232	19 ⁷ / ₁₀	1389	15	156	5 ⁶ / ₁₀		
gyümölcs és nevendék fák	1303	53	1570	42	266	49		

	1842 ^{dik} évi bec sü ár		1843 ^{dik} évi bec sü ár		gyarapodás		kevesedés	
	ezüst pénzben							
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
csatorna és azok ásási költségek	273	22	180	37			92	45
haszonbérek és kiváltsági jövedelmek	8720		9108		388			
összesen	106949	3 ¹ / ₁₀	101514		19003	4 ² / ₁₀	24438	44 ² / ₈
az idei gyarapodást a kevesedésből							19003	42 ⁷ / ₁₀
lehuzatván, mutatkozik kevesedés							5435	3 ¹ / ₁₀

Ezen általunk szerkezett összeírás a fenn megnevezett bec süsök által, jelenlétünkben tett bec sühöz idomitva készített. Keltt Szent Miklóson az 1843^{dik} esztendei szeptember hó 15^{dik} napján.

Felső E öri Seper Antal ns. Mosony Megye Szolgabírája
Pintér Miklós u. azon ns. Megyének Esküdtje

FORRÁSOK

MNL = Magyar Nemzeti Levéltár

GYMSMGyL = Győr–Moson–Sopron Megye Gy öri Levéltára

MF = Mosonmagyaróvári Fióklevéltára

IV. A 502 b = Moson vármegye nemesi közgyűlésének iratai, Közgyűlési iratok (acta congregationalia)

SZAKIRODALOM

- B. GÁL: A debrő-parádi = B. GÁL EDIT: A debrő-parádi uradalom átvételi leltára 1777-ből. *Agria. Az egri Dobó István Vármúzeum évkönyve* 29–30. (1994) 139–159.
- B. GÁL: A tiszzaabádi = B. GÁL EDIT: A tiszzaabádi uradalom 1835. évi leltára. *Forrásismertetés. Agria. Az egri Dobó István Vármúzeum Évkönyve* 37. (2001) 255–273.
- B. NAGY: Várak, kastélyok = B. NAGY MARGIT: Várak, kastélyok, udvarházak, ahogy a régiek látták. XVII–XVIII. századi erdélyi összeírások és leltárak. Bukarest, 1973.
- BÁRSONY: A XVIII. század eleji = BÁRSONY ISTVÁN: A XVIII. század eleji inventáriumok a váradi püspökség Bihar megyei birtokáról. *Múzeumi Kurír* 1979:31. 6–11.
- BENCZÉNÉ NAGY: Adatok néhány = BENCZÉNÉ NAGY ESZTER: Adatok néhány XIX. századi merneyei jobbágyhagyatéki leltár vizsgálatához. *Somogy megye múltjából* 9. (1978) 87–109.
- BENDA: A keszthelyi uradalom I. = BENDA GYULA: A keszthelyi uradalom 1850 előtti hagyatéki és vagyoni összeírásai. I. Keszthely 1711–1820. (*Fontes Musei Ethnographiae* 1.) Budapest, 1988.
- BENDA: A keszthelyi uradalom II. = BENDA GYULA: A keszthelyi uradalom 1850 előtti hagyatéki és vagyoni összeírásai II. Keszthely 1821–1849. (*Fontes Musei Ethnographiae* 2.) Budapest, 1995.
- BENDA: A keszthelyi uradalom III. = BENDA GYULA: A keszthelyi uradalom 1850 előtti hagyatéki és vagyoni összeírásai III. Szőlőhegyek. (*Fontes Musei Ethnographiae* 7.) Budapest, 2005.
- BENDA: Egy Zala megyei = BENDA GYULA: Egy Zala megyei köznemesi gazdaság és család a XVIII. század közepén (Parraghy László hagyatéka). *Agrártörténeti Szemle* 26. (1984:1) 1–84.
- BÓSZÉ: Gróf Batthyány = BÓSZÉ SÁNDOR: Gróf Batthyány Kázmér somodori uradalmának leltára (1849). *Forrásközlés. Somogy megye múltjából* 30. (1999) 193–251.
- FAZEKAS: A nagykárolyi kastély = FAZEKAS RÓZSA: A nagykárolyi kastély enteriőrje egy 1846. évi inventárium tükrében. Szabolcs, Szatmár és Bereg megyék múltjából. *Szabolcs-Szatmár-Beregi Levéltári Évkönyv* 18. (2008) 203–230.
- D. ASKERCZ: Polgári otthonok = D. ASKERCZ ÉVA: Polgári otthonok a 17–18. századi Sopronban. *Arrabona* 18. (1976) 89–143.
- DÁVID: A fertődi = DÁVID FERENC: A fertődi Esterházy kastély történeti helyiségkönyve: funkciók és falburkolatok. *Ars Hungaricana* 30. (2002:2) 237–320.
- DÁVID: Eszterháza = DÁVID FERENC: Eszterháza belső terei. *Ars Hungaricana* 28. (2000:1–2) 73–95.
- DOMINKOVITS: Nemesi lakóházak = DOMINKOVITS PÉTER: Nemesi lakóházak, gazdasági épületek leírása a 18. századi Sopron megyéből (1764–1798). *Ház és Ember. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Évkönyve* 9. (1994) 39–52.
- FEKETE: A főúri = FEKETE J. CSABA: A főúri lakóhelyek lakosztályainak funkcionális elrendezése és higiénés felszerelése a 18–19. században. *Építés – Építészettudomány* 47. (2019:1–2) 25–82.
- FEKETE NAGY: A szenyéri = FEKETE NAGY ANTAL: A szenyéri uradalom urbárium, 1524. *Agrártörténeti Szemle* 1. (1957:1–2) 26–36.
- FÓNAGY: Széchenyi = FÓNAGY ZOLTÁN: Széchenyi István, a mostohaapa. *Nők Lapja* 2019:51–52. 116–118.
- GRANASZTÓI: Az eltűnt = GRANASZTÓI PÉTER: Az eltűnt mindennapok nyomában. *Mezővárosi társadalom a tárgyi világ tükrében. (Kiskunhalas 1760–1850.)* Budapest, 2010.
- GUNST: Nagybirtok-leltárak = GUNST PÉTER: Nagybirtok-leltárak 1934–1939. *Agrártörténeti szemle* 7. (1965:2–3) 255–327.

- GÜNTNER: A soproni = GÜNTNER PÉTER: A soproni polgári lakáskultúra a századfordulón. *Soproni Szemle* 51. (1997:1) 21–31.
- GYÁNI: Polgári otthon = GYÁNI GÁBOR: Polgári otthon és enteriőr Budapesten. In: *Polgári lakáskultúra a századfordulón*. Szerk. HANÁK PÉTER. Budapest, 1992. 27–60.
- Győri Tanulmányok 2011:33. 268–300.
- HOFER: Jobbágy hagyatéki = HOFER TAMÁS: Jobbágy hagyatéki leltárak és becsük a keszthelyi Festetics uradalomból. 1785–1847. *Agrártörténeti Szemle* 1. (1957:3–4) 285–327.
- HORVÁTH D.: Egy mezővárosi = HORVÁTH D. TAMÁS: Egy mezővárosi iparos a reformkor kezdetén – Steindl György keszthelyi rézműves hagyatéka. In: *Rendi társadalom – polgári társadalom I. Társadalomtörténeti módszerek és forrástípusok*. Szerk. Á. VARGA LÁSZLÓ. Salgótarján, 1987. 173–178.
- JUHÁSZ: Szegedi parasztok = JUHÁSZ ANTAL: Szegedi parasztok hagyatéki leltárai (1784–1824). In: *Történeti-néprajzi források a XVIII–XIX. századból*. Szerk. FILEP ANTAL – ÉGETŐ MELINDA. Budapest, 1989. 139–174.
- KILIÁN: Menszáros = KILIÁN ISTVÁN: Menszáros Károly nagykeréki gazdaságának inventáriuma 1837-ből. *A Bihari Múzeum Évkönyve* 2. (1978) 129–151.
- KISS: Ormánsági úrbéresek = KISS Z. GÉZA: Ormánsági úrbéresek lakóterének vagyonösszeírásai. *Agrártörténeti Szemle* 32. (1990:1–4) 214–267.
- KNÉZY: Adatok a jómódú = KNÉZY JUDIT: Adatok a jómódú somogyi köznemesek építkezéséhez és lakáskultúrájához a XVIII. század végétől a reformkor végéig. In: „Isten áldja a tisztességet.” *Tanulmányok Domonkos Ottó tiszteletére*. Szerk. SZENDE KATALIN – KÜCSÁN JÓZSEF. Sopron, 1998. 353–364.
- KNÉZY: Köznemesi-jobbágyparaszti bútór = KNÉZY JUDIT: Köznemesi bútór – jobbágyparaszti bútór a Dél-Dunántúlon (A 16. század végétől az 1850-es évekig). *Ház és Ember. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Évkönyve* 8. (1992) 153–166.
- KOCSIS: A vajkai szék = KOCSIS ARANKA: A vajkai szék nemesei. *Hagyatéki leltárak a 17–19. századból*. Pozsony, 1997.
- KOCSIS: Hagyatéki leltárak = KOCSIS GYULA: Hagyatéki leltárak. Cegléd, 1850–1900. *Mezővárosi és falusi közösségek iratai. Inventáriumok*, 2. Cegléd, 1988.
- KOCSIS: Hagyatéki iratok = KOCSIS GYULA: Hagyatéki iratok. Cegléd, 1755–1820. (Ceglédi Füzetek 33.) Cegléd, 1997.
- KÖRMENDY: A veszprémi püspöki = KÖRMENDY JÓZSEF: A veszprémi püspöki uradalom veszprémi javainak kamarai összeírása az 1773. évi széküresedés idején (I–III.). *A Veszprém megyei múzeumok közleményei* 17. (1984) 333–351.; 18. (1986) 429–435. *Veszprémi Történelmi Tár* 1990:1 53–70.
- KURUCZ: Köznemesi vagyoni állapot = KURUCZ GYÖRGY: Köznemesi vagyoni állapot a Dunántúlon. *Pallini Inkey Boldizsár 1792. évi hagyatéka. Századok* 143. (2009:5) 1199–1215.
- LÁCZAY: A Patay család = LÁCZAY MAGDOLNA: A Patay család egy inventárium tükrében. *Borsod-Abaúj-Zemplén levéltári évkönyve* 6. (1990) 375–405.
- MIALKOVSKY: Egy budapesti = MIALKOVSKY MÁRIA: Egy budapesti szervezett szakmunkás lakása a századelőn. *A Magyar Munkásmozgalmi Múzeum Évkönyve* 1975–1976. 54–92.
- MAKKAI: I. Rákóczi György = I. Rákóczi György birtokainak gazdasági iratai (1631–1648). *Sajtó alá rendezte és a bevezető tanulmányt írta: MAKKAI LÁSZLÓ*. Budapest, 1954.
- MRÁZ: A Batthyányak = MRÁZ VERA: A Batthyányak rohonci majorságának leltárai és cselelése (1634–1687) *Agrártörténeti Szemle* 1. (1958:3–4) 258–270.
- N. KISS: A kászonyi = N. KISS ISTVÁN: A kászonyi udvarház és szőlőgazdaság. *Agrártörténeti Szemle* 7. (1965:4) 496–505.

- NEMES: A Batthyányak = NEMES LAJOS: A Batthyányak nagyszarvai uradalmának 1844. évi inventáriuma és értékbecslése. Archivum Supplementum ad honorem Béla Kovács dedicatum. A Heves Megyei Levéltár közleményei, különszám. Eger, 1993. 175–188.
- OLÁH: A geszti uradalom = OLÁH JÓZSEF: A geszti uradalom XVIII. századi számadásai. Agrártörténeti Szemle 20. (1978:1–2) 153–163.
- OLÁH: A sárospataki = OLÁH JÓZSEF: A sárospataki és regéci uradalmak állattenyésztése a XIX. század első felében. Agrártörténeti Szemle 4. (1962:1–2) 234–265.
- ORBÁN: Egy erdélyi = ORBÁN JÁNOS: Egy erdélyi kastélyleltár 1787-ből. Korunk 16. (2005:12) 69–82.
- PILKHOFFER: Zsidó polgári = PILKHOFFER MÓNKA: Zsidó polgári otthonok a dualizmus korában Pécssett. In: Velünk éltek, velünk élnek. Fejezetek a magyarországi és a Pécs-baranyai zsidóság történetéből. Szerk. NAGY MARIANNA. Pécs, 2015. 107–134.
- RÁCZ: Debreceni vagyonleltárak = RÁCZ ISTVÁN: Debreceni vagyonleltárak. 1717–1848. (Hajdú-Bihar Megyei Levéltár forráskiadványai 9.) Debrecen, 1984.
- RÉMIÁS: A négyesi Szepessy = RÉMIÁS TIBOR: A négyesi Szepessy család uradalmi birtokai (a miskolci javak leírásával) az 1836. évi összeírás tükrében. A Herman Ottó Múzeum évkönyve 44. (2005) 261–279.
- SISKA: Egy Zemplén megyei = SISKA JÓZSEF: Egy Zemplén megyei nemesi gazdaság a XVII–XVIII. században. Agrártörténeti Szemle 30. (1988:3-4) 470–513.
- SZENTI: Orosházi és vásárhelyi = SZENTI TIBOR: Orosházi és vásárhelyi feudális kori becsök tanulsága. Arany János Múzeum Közleményei 4. (1986) 547–561.
- SZILÁGYI: A XIX. század = SZILÁGYI MIKLÓS: A XIX. század eleji paraszti vagyonleltárak forráskritikai értékelésének kérdéséhez. (Gyomai és mezőberényi anyag alapján.) Békési Élet 13. (1978) 387–390.
- SZÚCS: Csongrád társadalma = SZÚCS JUDIT: Csongrád társadalma a tárgyakban. Harmai Rozália csongrádi földművesné leltára. Móra Ferenc Múzeum Évkönyve – Studia Ethnographicae 2. (1998) 5–36.
- SZÚCS: Egy csongrádi tanya = SZÚCS JUDIT: Egy csongrádi tanya története és tárgyleltára. Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1988:1. (1989) 141–166.
- SZÚCS: Egy csongrádi tímár = SZÚCS JUDIT: Egy csongrádi tímár hagyatéki leltára. Források és elemzés. Ethnographia 109. (1998:1) 629–657.
- SZÚCS: Egy parasztgazda = SZÚCS JUDIT: Egy parasztgazda hagyatéki leltára. In: Dömötör János emlékkönyv. Szerk. NAGY VERA. Hódmezővásárhely, 2002. 97–114.
- SZÚCS: Gyovai Antal = SZÚCS JUDIT: Gyovai Antal mézeskalácsos inventáriuma. In: Luxusiparok. Válogatás a IX. Kézművesipar-történeti szimpózium előadásából. Szerk. HORVÁTH SÁNDOR – SZULOVSKY JÁNOS. Budapest–Veszprém, 1997. 125–140.
- TÓTH: Bécsi iparosok = TÓTH ZOLTÁN: Bécsi iparosok életviszonyai hagyatéki iratok tükrében (1889–1890). In: IV. Kézműves-ipartörténeti Szimpózium Veszprém, 1980. december 1–2. Szerk. NAGYBÁKAY PÉTER. Veszprém, 1981. 33–44.
- TÓTH: Polgárosodás és hagyományörzés = TÓTH ZOLTÁN: Polgárosodás és hagyományörzés a századfordulói Szekszárd anyagi életviszonyaiban. Ethnographia 93. (1982:2) 177–231.
- TÓTH: Szekszárd társadalma = TÓTH ZOLTÁN: Szekszárd társadalma a századfordulón. Budapest, 1989.
- TÜDŐS S.: A kilyéni = TÜDŐS S. KINGA: A kilyéni Székely család XVIII. századi gazdasága. Agrártörténeti Szemle 42. (2000:1–2) 141–148.
- TÜDŐSNÉ: Jobbágygazdák = TÜDŐSNÉ SIMON KINGA: Jobbágygazdák föld és állatvagyonra egy XVII. század végi székely nemes földbirtokán. Agrártörténeti Szemle 38. (1996:1–4) 146–170.

- U. KERÉKGYÁRTÓ: Csíkmenasági = U. KERÉKGYÁRTÓ ADRIEN: Csíkmenasági leltárak (1779–1930). Néprajzi Értesítő 63-66. (1981–1984) 71–163.
- VÁRI: A nagybirtok = VÁRI ANDRÁS: A nagybirtok birtokigazgatásának bürokratizálódása. Történelmi Szemle 32. (1990:1–2) 1–27.
- ZÓLYOMI: Nógrád megyei = ZÓLYOMI JÓZSEF: Nógrád megyei kereskedők leltárai a 18–19. századból. A Nógrád megyei Múzeumok Évkönyve 11. (1985) 313–337.

MATERIAL CULTURE AND ECONOMY IN AN ABANDONED MANOR INVENTORY OF THE MANOR OF MOSONSZENTMIKLÓS FROM 1843

After the death of Count Károly Zichy in December 1834, his children inherited the Mosonszentmiklós manor and estate, whose foster-father and guardian of the estate became Count István Széchenyi after the remarriage of the widowed Crescencia Seilern (1836) to him. The manor was sold to the Sina brothers in 1844 for 757000 forints with Széchenyi's help. Before the transaction, the manor and the castle, a survey was carried out in 1843.

The inspection of the manor took place on 9 September 1843 and in the following days. The inventory consists of two parts. The first is a general description of the manor, with a detailed account of the property and its income. It starts from the castle, the centre of the manor, and proceeds through the property. The second part is the inventory proper, listing the objects found in the manor estates.

In the light of the inventory, the manor was a complete economic unit with a varied production structure. The newer economic activities, such as sheep farming, industrial crops and distillation, which were also driven by the economic boom, were well suited to the feudal farming and the cultivation of the land, which were part of the traditional manorial profile exploiting the natural environment. In the latter context, the aspect of self-sufficiency is also relevant, i.e. the legacy of the Grundherrschaft in an age characterised by the expansion of the Gutsherrschaft.

The source is unique for several reasons. The manor of Szentmiklós consisted only of fields belonging to the settlements of Lébény and Mosonszentmiklós, so an inventory covering every detail would not result in inextricable material. At the same time, it would provide a detailed picture of the economic and social conditions of the manor before the abolition of the serfdom, of the objects and interiors of the manor buildings. Of particular value is the fact that it also gives us a room-by-room picture of the furnishings of the Mosonszentmiklós castle, which was demolished in the 1930s by the indebted Wenckheim owners of the time.

Gergely Krisztián Horváth